

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Φραγκίσκος Παρασύρης- Βουλευτής Ν. Ηρακλείου

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς τον Υπουργό:

-Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Ομόφωνο ψήφισμα Δημοτικού Συμβουλίου Άνδρου για το Νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο ΑΠΕ και την εξαίρεση της Άνδρου από το καθεστώς προστασίας των Κυκλάδων έναντι νέων αιολικών εγκαταστάσεων»

Ο Βουλευτής Ηρακλείου του ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής, κ. Φραγκίσκος Παρασύρης καταθέτει ως αναφορά στη Βουλή Ψήφισμα σχετικά με το Νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο ΑΠΕ και την εξαίρεση της Άνδρου από το καθεστώς προστασίας των Κυκλάδων έναντι νέων αιολικών εγκαταστάσεων» και αιτείται απαντήσεων.

Με το ψήφισμα το Δημοτικό Συμβούλιο Άνδρου αποφασίζει ομόφωνα και ζητεί:

1. Εγκρίνει το παρόν ψήφισμα ως επίσημη θέση του Δήμου Άνδρου στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης επί της αναθεώρησης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και της συνοδού Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.
2. Αποφασίζει την υποβολή του παρόντος ψηφίσματος στη δημόσια διαβούλευση, συνοδευόμενου από εκτενή έκθεση τεκμηρίωσης, καθώς και από κάθε πρόσφορο επιστημονικό, τεχνικό, νομικό και περιβαλλοντικό στοιχείο που στηρίζει τη θέση του Δήμου Άνδρου.
3. Την υπαγωγή της νήσου Άνδρου σε ιδιαίτερο καθεστώς χωροταξικής προστασίας, λόγω της μοναδικής υδρολογικής, οικολογικής, γεωμορφολογικής, τοπιακής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας της.
4. Την άμεση τροποποίηση του κριτηρίου καθολικής απαγόρευσης νέων αιολικών έργων στα νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με όριο έκτασης 300 τ.χλμ., ώστε να συμπεριληφθεί το σύνολο των νησιών των Κυκλάδων στο προστατευτικό καθεστώς
5. Επικουρικά, εφόσον δεν υιοθετηθεί η τροποποίηση του ορίου των 300 τ.χλμ., την πρόβλεψη ειδικής ρύθμισης εξαίρεσης της Άνδρου, λόγω των ιδιαίτερων υδρολογικών, οικολογικών, γεωμορφολογικών, τοπιακών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών της.
6. Την εξαίρεση της Άνδρου από τις Περιοχές Επιτάχυνσης ΑΠΕ, τις Περιοχές Προτεραιότητας και τις γενικές ζώνες υποδοχής και χωροθέτησης νέων έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που συνεπάγονται νέα χωρική, περιβαλλοντική, υδρολογική, τοπιακή ή κοινωνική επιβάρυνση.
7. Τη ρητή εξαίρεση της Άνδρου από τη χωροθέτηση νέων αιολικών εγκαταστάσεων και ανεμογεννητριών, ανεξαρτήτως μεγέθους, ισχύος ή τεχνικών χαρακτηριστικών.
8. Τον αποκλεισμό των περιοχών Natura 2000, των Ζωνών Ειδικής Προστασίας, των Ειδικών Ζωνών Διατήρησης, των μεταναστευτικών διαδρόμων πτηνών, των κρίσιμων ενδιατημάτων και των λοιπών ευαίσθητων περιοχών βιοποικιλότητας από κάθε καθεστώς ταχείας ή προνομιακής αδειοδότησης ΑΠΕ.
9. Τη μη χωροθέτηση νέων αιολικών σταθμών σε κορυφογραμμές, ορεινούς όγκους, λεκάνες

απορροής, περιοχές τροφοδοσίας πηγών και υδροφορέων, περιοχές που επηρεάζουν άμεσα μικρούς

νησιωτικούς υγροτόπους, παράκτια οικοσυστήματα, ιστορικά μονοπάτια, παραδοσιακές αναβαθμίδες, ξερολιθιές και περιοχές υψηλής ορνιθολογικής αξίας.

10. Την εξαίρεση της Άνδρου από την υποδοχή φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων μεγάλης κλίμακας, όταν αυτές συνεπάγονται σφράγιση εδάφους, αλλοίωση αγροτικών εκτάσεων, μεταβολή υδρολογικών χαρακτηριστικών, απώλεια παραγωγικής γης ή υποβάθμιση του τοπίου.

11. Την ιδιαίτερα αυστηρή αξιολόγηση οποιασδήποτε πρότασης υδροηλεκτρικού έργου, δεδομένης της εξαιρετικής σημασίας των ρεμάτων, των πηγών και της οικολογικής παροχής των υδατορεμάτων της Άνδρου.

12. Την υποχρεωτική προηγούμενη εκτίμηση φέρουσας ικανότητας και σωρευτικών επιπτώσεων για το σύνολο της Άνδρου πριν από οποιαδήποτε νέα χωροθέτηση έργου ΑΠΕ ή συνοδής υποδομής.

13. Την πλήρη συνεκτίμηση των σωρευτικών επιπτώσεων από υφιστάμενα, αδειοδοτημένα, εκκρεμή, ώριμα, τροποποιούμενα ή μελλοντικά έργα ΑΠΕ, καθώς και από τα συνοδά τους έργα.

14. Τη μη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων που θα εξαιρούν πλήρως από το νέο χωροταξικό καθεστώς έργα που έχουν μεν περιβαλλοντική αδειοδότηση, έγκριση τυπικής πληρότητας ή αίτημα για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, αλλά δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί και εξακολουθούν να απαιτούν ουσιώδεις εγκρίσεις, τροποποιήσεις, νέα περιβαλλοντική αξιολόγηση ή αδειοδότηση συνοδών έργων.

15. Την άμεση ανάκληση, επανεξέταση και οριστική ακύρωση όλων των υφιστάμενων, εκκρεμών ή ώριμων αδειών αιολικών σταθμών και λοιπών έργων ΑΠΕ στην Άνδρο, εφόσον δεν έχουν υλοποιηθεί.

16. Την πλήρη συνεκτίμηση της Οδηγίας-Πλαίσιο για τα Ύδατα και της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να απορρίπτεται κάθε έργο που ενδέχεται να προκαλέσει υποβάθμιση υδάτινου σώματος ή να εμποδίσει την επίτευξη ή διατήρηση καλής κατάστασης των υδάτων.

17. Τη ρητή προστασία των δεκατριών μικρών νησιωτικών υγροτόπων της Άνδρου, των ζωνών προστασίας τους, των λεκανών απορροής τους και των ρεμάτων που τους τροφοδοτούν.

18. Τη ρητή προστασία των παράκτιων οικοσυστημάτων, των εκβολών ρεμάτων, των λιβαδιών Ποσειδωνίας και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων που συνδέονται λειτουργικά με τη χερσαία περιβαλλοντική ισορροπία της Άνδρου.

19. Την απαγόρευση νέων δρόμων πρόσβασης, εκτεταμένων εκσκαφών, ισοπεδώσεων κορυφογραμμών, βαριών θεμελιώσεων, δικτύων μεταφοράς και πυλώνων σε περιβαλλοντικά, υδρολογικά, γεωμορφολογικά και τοπικά ευαίσθητες περιοχές.

20. Τη ρητή και οριζόντια προστασία του επίσημου δικτύου μονοπατιών της Άνδρου, των παραδοσιακών αναβαθμίδων, των πεζουλιών, των ξερολιθιών και του ευρύτερου πολιτιστικού τοπίου από έργα ΑΠΕ και συνοδές υποδομές που προκαλούν αλλοίωση ή υποβάθμιση.

21. Τη θεσμοθέτηση ειδικού τοπικού χωροταξικού σχεδιασμού για την Άνδρο, με ευθύνη και ουσιαστική συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ώστε οι ενεργειακές επιλογές να συνδέονται αποκλειστικά με τις πραγματικές ανάγκες του νησιού και όχι με επενδυτικά σχέδια μεγάλης κλίμακας που εξάγουν ενέργεια και αφήνουν την περιβαλλοντική επιβάρυνση στην τοπική κοινωνία.

22. Την ολοκλήρωση και θεσμοθέτηση των απαιτούμενων Προεδρικών Διαταγμάτων, Σχεδίων Διαχείρισης και ειδικών μέτρων προστασίας για τις περιοχές Natura 2000 της Άνδρου πριν από οποιαδήποτε νέα χωροταξική ή αδειοδοτική κρίση που αφορά έργα ΑΠΕ στο νησί.

23. Την προσαρμογή του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ ώστε η Άνδρος να μην αντιμετωπίζεται ως απλή ενεργειακή ζώνη, αλλά ως νησιωτικό οικοσύστημα περιορισμένης φέρουσας ικανότητας και αυξημένης ανάγκης προστασίας.

24. Τη δυνατότητα ανάπτυξης μόνο ήπιων, αποκεντρωμένων, μικρής κλίμακας και τοπικά προσαρμοσμένων λύσεων ενεργειακής εξοικονόμησης και παραγωγής, με σκοπό την κάλυψη

πραγματικών τοπικών αναγκών, χωρίς βλάβη στο φυσικό, υδρολογικό, τοπιακό και πολιτιστικό περιβάλλον.

25. Τη ρητή αναγνώριση ότι η Άνδρος υφίσταται αναιτιολόγητα συνδυασμένη και δυσμενή κανονιστική έκθεση λόγω της παράλληλης εφαρμογής του κριτηρίου των 300 τ.χλμ. και της τουριστικής κατάταξης των Δημοτικών Ενοτήτων της στις κατηγορίες Γ και Δ.

26. Την πρόβλεψη ότι το Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Άνδρου θα μπορεί, με βάση τη φέρουσα ικανότητα και τις πραγματικές ενεργειακές ανάγκες του νησιού, την προστασία Natura, τα ύδατα, το τοπίο και τις σωρευτικές επιπτώσεις, να αποκλείει ουσιαστικά και όχι μόνο τυπικά νέες αιολικές εγκαταστάσεις και συνοδές υποδομές.

27. Την κατάργηση ή την μη εφαρμογή στην Άνδρο της εξαίρεσης που επιτρέπει αιολικά έργα σε Ζώνες Ειδικής Προστασίας λόγω υψηλού αιολικού δυναμικού, ιδίως άνω των 7,5 m/sec.

28. Την υποχρεωτική εκπόνηση ειδικής τρισδιάστατης τοπιακής και οπτικής αξιολόγησης για κάθε έργο ΑΠΕ και συνοδό έργο στην Άνδρο, με σημεία παρατήρησης όχι μόνο τους οικισμούς, αλλά και το επίσημο δίκτυο μονοπατιών, τις αναβαθμίδες, τις κορυφογραμμές, τις τουριστικές διαδρομές και τα τοπία ιδιαίτερης αξίας.

29. Την απαγόρευση νέας βαριάς οδοποιίας πρόσβασης σε κορυφογραμμές, ορεινούς όγκους, περιοχές Natura, λεκάνες απορροής, περιοχές τροφοδοσίας πηγών, περιοχές μονοπατιών και τοπία ιδιαίτερης πολιτιστικής αξίας.

30. Τη μη ένταξη γραμμών διασύνδεσης, πυλώνων, υποσταθμών και λοιπών συνοδών υποδομών ΑΠΕ σε καθεστώς ταχείας ή προνομιακής αδειοδότησης, όταν αυτές διέρχονται από ευαίσθητες οικολογικές, υδρολογικές ή τοπιακές περιοχές της Άνδρου.

31. Τη ρητή σύνδεση κάθε επιτρεπτής ενεργειακής λύσης με την κάλυψη πραγματικών τοπικών αναγκών και όχι με την παραγωγή και εξαγωγή ενέργειας προς το ηπειρωτικό σύστημα.

32. Τη ρητή πρόβλεψη ότι καμία μεταβατική διάταξη δεν μπορεί να εμποδίζει την επανεξέταση μη υλοποιημένων ή τροποποιούμενων έργων υπό το φως των νέων δεδομένων φέρουσας ικανότητας, σωρευτικών επιπτώσεων, Natura, υδάτων, τοπίου και κοινωνικής αποδοχής.

Παρακαλούμε αφού λάβετε υπόψη το ψήφισμα να μας ενημερώσετε για τις συγκεκριμένες ενέργειες στις οποίες προτίθεστε να προβείτε στην κατεύθυνση που ζητείται από το ΔΣ Σήμου Άνδρου.

Ο Βουλευτής

Φραγκίσκος Παρασύρης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΑΝΔΡΟΥ

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

Από το πρακτικό της 19^{ης} /2026 συνεδρίασης ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ
του Δημοτικού Συμβουλίου Άνδρου.

Αριθ. Απόφασης : 87/2026

Περίληψη

ΘΕΜΑ 1^ο : Συζήτηση και έκδοση ψηφίσματος σχετικά με το Νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο ΑΠΕ και την εξαίρεση της Άνδρου από το καθεστώς προστασίας των Κυκλάδων έναντι νέων αιολικών εγκαταστάσεων.

Σήμερα στις 14 Ιουνίου 2026 ημέρα Κυριακή και ώρα 11:30, συνήλθε το Δημοτικό Συμβούλιο σε δημόσια συνεδρίαση, που πραγματοποιήθηκε δια ζώσης στην αίθουσα εκδηλώσεων του νέου δημοτικού σχολείου Γαυρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν.3852/2010 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, τις διατάξεις του άρθρου 78 του Ν. 4954/2022, τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν.5043/2023, τις διατάξεις των εγκ.375/39167/02.06.2022),1237/94548/06.11.2023, 98/8182/26-1-2024 του ΥΠΕΣ, την υπ' αριθ. 2804/2025 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ 109/Β/2025) και την αριθμό 67/2026 (ΑΔΑ: ΕΜΚ3ΩΨΙ-ΕΚΧ) απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Άνδρου, ύστερα από την με αριθμό 5563/10-06-2026 έγγραφη πρόσκληση της Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου, που τοιχοκολλήθηκε στους ειδικούς χώρους ανακοινώσεων, αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Δήμου και επιδόθηκε νόμιμα στους Δημοτικούς Συμβούλους, στους Προέδρους των Κοινοτήτων και στον Δήμαρχο Άνδρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν.3852/2010 και του άρθρου 96 του Ν. 3463/2006, όπως ισχύουν.

Πριν από την έναρξη της συνεδρίασης αυτής η Πρόεδρος διαπίστωσε ότι σε σύνολο δεκαεννέα (19) μελών βρέθηκαν παρόντα δεκαεπτά (17), ήταν παρόντας ένας (1) από τους Προέδρους Κοινοτήτων άνω των διακοσίων κατοίκων και έξι (6) από τους Προέδρους Κοινοτήτων έως διακόσιων κατοίκων.

Στη συνεδρίαση παρέστη ο Δήμαρχος Άνδρου κ. Σουσουδης Θεοδόσιος που κλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 67 παρ. 6 του Ν. 3852/2010 όπως ισχύει.

Π α ρ ό ν τ ε ς

1. Τσατσομοίρου Αθηνά (Πρόεδρος)	11. Τηνιακός Δημήτριος
2. Βόσσος Ανδρέας	12. Πολέμης Δημήτριος
3. Βολίκα Άννα	13. Αυγουστίνος Αλέξανδρος
4. Στεφάνου Λασκαρώ	14. Μουστάκας Νικόλαος
5. Λοτσάρης Δημήτριος	15. Μπατής Βασίλειος
6. Μακρή Αθηνά	16. Βιδάλης Νικόλαος
7. Στεφάνου Νικόλαος	17. Μπακέλας Ιωάννης
8. Θωμάς Κυριάκος	(Αποχώρησε κατά τη συζήτηση του θέματος της ημερήσιας διάταξης)
9. Θεοδωράκης Διαμαντής	
10. Τσαούσης Σπυρίδωνας	

Α π ό ν τ ε ς (Οι οποίοι δεν προσήλθαν αν και κλήθηκαν νόμιμα)

1. Σαραβάνου Ιωάννα
2. Μπάλλας Ελευθέριος

Πρόεδροι Δημ. Κοινοτήτων άνω των 200 κατοίκων**Π α ρ ό ν τ ε ς**

1. Τουντασάκη Σοφία Μπατσιού
2. Γρηγορίου Μαρ.– Αγγελική Γαυρίου
(Προσήλθε μετά την έναρξη της συνεδρίασης)

Απόντες

1. Φιλίππιδης Ιωάννης Λαμύρων
2. Σταμάτης Δημήτριος Απροβάτου
3. Σκαρώνης Θωμάς Όρμου Κορθίου
4. Πέτσας Πέτρος Στενιών
5. Κουλούρης Σταμάτιος Πιτροφού
6. Τσιώπος Λάζαρος Μεσσαριάς
7. Σπέρτος Ευστάθιος Αποικίων
8. Ρόμπος Γεώργιος Κορθίου
9. Κατσιώτου Αικατερίνη Άνδρου

Πρόεδροι Δημ. Κοινοτήτων κάτω των 200 κατοίκων**Π α ρ ό ν τ ε ς**

1. Μανέτας Νικόλαος Καππαριάς
2. Μανδάλη Βασιλική Αμμολόχου
3. Μαμάης Ευάγγελος Άνω Γαυρίου
4. Λεμπέσης Πέτρος Άρνης
5. Σιγάλα Χρυσούλα Παλαιόπολης
6. Δάρας Βασίλειος Φελλού (Αποχώρησε κατά τη συζήτηση του θέματος)

Απόντες

1. Μανδαράκας Χρήστος Βουρκωτής
2. Μέξης Ανδρέας Κατακοίλου
3. Τριδήμας Ανδρέας Μακροταντάλου
4. Λουσιδης Ευάγγελος Παλαιοκάστρου
5. Αστράς Χρήστος Συνετίου
6. Αθανασίου Ιωάννα Βιταλίου
7. Δημητράκη Μαρία Κοχύλου

Τα πρακτικά της συνεδρίασης τηρήθηκαν από τον υπάλληλο του Δήμου κ. Ιωάννη Μήλα.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκε η κ. Αγγελική Καλλία – Αντωνίου, Διδάκτωρ Νομικής - Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω.

Επίσης ήταν παρόντες και υπηρεσιακοί παράγοντες του Δήμου Άνδρου.

Η Πρόεδρος του Δ.Σ, μετά τη διαπίστωση της απαρτίας κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και ενημέρωσε ότι η συνεδρίαση βιντεοσκοπείται και μεταδίδεται ζωντανά.

Στη συνέχεια, έθεσε υπόψη του Σώματος την πρόταση σχεδίου ψηφίσματος ως εξής :

«ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ**του Δημοτικού Συμβουλίου Άνδρου**

για την υπαγωγή της νήσου Άνδρου σε ιδιαίτερο καθεστώς χωροταξικής προστασίας και την εξαίρεσή της από τις Περιοχές Επιτάχυνσης ΑΠΕ, τις Περιοχές Προτεραιότητας και τις γενικές ζώνες υποδοχής και χωροθέτησης νέων έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Άνδρος, Ιουνίου 2026

Το Δημοτικό Συμβούλιο Άνδρου, κατά τη συνεδρίασή του της, στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης επί της αναθεώρησης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και της συνοδεύουσας Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων,

λαμβάνοντας υπόψη:

- την υπό διαβούλευση Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και την αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας,
- την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη για τις περιοχές Natura 2000 της Άνδρου,
- το υπό εκπόνηση Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Άνδρου,
- το υπό διαβούλευση Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό, καθώς και τα συναφή χωροταξικά κείμενα για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα,
- το γεγονός ότι το υπό διαβούλευση πλαίσιο υιοθετεί οριζόντιο αριθμητικό κριτήριο έκτασης, με βάση το οποίο εξαιρούνται από τη χωροθέτηση νέων αιολικών εγκαταστάσεων τα νησιά με έκταση μικρότερη των 300 τ.χλμ.,
- το γεγονός ότι η Άνδρος, λόγω της γεωγραφικής της έκτασης, η οποία υπερβαίνει το όριο αυτό, διαφοροποιείται από το σύνολο των λοιπών νησιών των Κυκλάδων και καθίσταται δεκτική σε νέες χωροθετήσεις ΑΠΕ,
- τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Άνδρου ως μοναδικού υδρολογικού, οικολογικού, γεωμορφολογικού, πολιτιστικού και τοπιακού συστήματος στον κυκλαδικό χώρο,
- τις προστατευόμενες περιοχές Natura 2000, τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας, τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, τους μικρούς νησιωτικούς υγροτόπους, τα μόνιμα ρέματα, τις πηγές, τους υδροφορείς, τις λεκάνες απορροής και τα παράκτια οικοσυστήματα του νησιού,
- το ιδιαίτερο πολιτιστικό τοπίο της Άνδρου, το οποίο περιλαμβάνει παραδοσιακές αναβαθμίδες, ξερολιθιές, ιστορικά μονοπάτια, υδροκίνητες εγκαταστάσεις, παραδοσιακούς οικισμούς, αγροτικά τοπία, ορεινούς όγκους και παράκτιες ζώνες,
- τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό περιβαλλοντικό δίκαιο, και ιδίως από την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τους Οικοτόπους, την Οδηγία 2009/147/ΕΚ για τα Πτηνά, την Οδηγία 2000/60/ΕΚ για τα Ύδατα, την Οδηγία 2001/42/ΕΚ για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση, την Οδηγία 2011/92/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2014/52/ΕΕ, για την Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 RED III και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1991 για την αποκατάσταση της φύσης,
- τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς την αυστηρή προστασία των περιοχών Natura 2000, την υποχρέωση αποτροπής υποβάθμισης των υδάτων, την ανάγκη στενής ερμηνείας των παρεκκλίσεων από το περιβαλλοντικό δίκαιο και την προτεραιότητα της προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας έναντι καθαρά οικονομικών ή επενδυτικών επιδιώξεων,
- τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία η εγκατάσταση αιολικών έργων στις Κυκλάδες δεν αποκλείεται καταρχήν, πλην όμως πρέπει να γίνεται υπό αυστηρές προϋποθέσεις, με σεβασμό στον χωροταξικό σχεδιασμό, στη φέρουσα ικανότητα, στο φυσικό κεφάλαιο, στο πολιτιστικό απόθεμα και στις προστατευόμενες περιοχές,
- τις αρχές της πρόληψης, της προφύλαξης, της αναλογικότητας, της βιώσιμης ανάπτυξης, της προστασίας της βιοποικιλότητας, της φέρουσας ικανότητας, της ορθολογικής διαχείρισης των φυσικών πόρων και της ειδικής μέριμνας για τον νησιωτικό χώρο,
- τη διαπίστωση ότι η Άνδρος αποτελεί χαρακτηριστική περίπτωση συνάντησης και σύγκρουσης των τριών υπό διαβούλευση υπερκείμενων Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων, ήτοι του ΕΧΠ για τις ΑΠΕ, του ΕΧΠ για τον Τουρισμό και του ΕΧΠ για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα, σε συνδυασμό με την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη και το υπό εκπόνηση Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο,
- το γεγονός ότι η Άνδρος, λόγω της έκτασής της, δεν υπάγεται στην οριζόντια προστασία των νησιών κάτω των 300 τ.χλμ., ενώ, λόγω της κατάταξης των Δημοτικών Ενοτήτων της στις τουριστικές κατηγορίες Γ και Δ, δεν απολαύει ούτε της προστασίας που προβλέπεται για τις τουριστικά αναπτυγμένες περιοχές των κατηγοριών Α και Β,
- την ήδη υφιστάμενη και αδειοδοτημένη κατάσταση έργων ΑΠΕ στην Άνδρο, η οποία, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, περιλαμβάνει συγκέντρωση σημαντικού αριθμού ανεμογεννητριών στον ορεινό όγκο του νησιού, με έργα εντός ή πλησίον ευαίσθητων περιοχών Natura 2000,
- τις ειδικές ρυθμίσεις του υπό διαβούλευση ΕΧΠ-ΑΠΕ περί ανώτατης κάλυψης, δέσμευσης πολλαπλάσιων εκτάσεων από τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια, εξαιρέσεων λόγω υψηλού αιολικού δυναμικού, συνοδούς οδοποιίας, διασύνδεσης και μεταβατικών διατάξεων, οι οποίες δύναται να καταστήσουν την προστασία της Άνδρου τυπική και όχι πραγματική,

εκδίδει το παρόν ψήφισμα και αποφασίζει την υποβολή του στη δημόσια διαβούλευση ως επίσημη θέση του Δήμου Άνδρου, συνοδευόμενο από εκτενή έκθεση.

1. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Δημοτικό Συμβούλιο Άνδρου διατυπώνει ως κεντρική και αδιαπραγμάτευτη θέση του, ότι η Άνδρος δεν μπορεί να αποτελέσει τον χώρο υποδοχής της ενεργειακής πίεσης, που αποκλείεται ή περιορίζεται για τα λοιπά νησιά των Κυκλάδων.

Η Άνδρος ζητά ρητά, πλήρως και αποτελεσματικά την υπαγωγή της σε ιδιαίτερο καθεστώς χωροταξικής προστασίας και την εξαίρεσή της από κάθε ζώνη επιτάχυνσης, προτεραιότητας ή γενικής υποδοχής νέων έργων ΑΠΕ που συνεπάγονται νέα χωρική, περιβαλλοντική, υδρολογική, τοπιακή ή κοινωνική επιβάρυνση.

Το Δημοτικό Συμβούλιο απορρίπτει κατηγορηματικά τη μετατροπή της Άνδρου σε ζώνη παραγωγής και εξαγωγής ενέργειας. Απορρίπτει την συγκέντρωση αιολικών εγκαταστάσεων, φωτοβολταϊκών μεγάλης κλίμακας, μικρών υδροηλεκτρικών έργων και συνοδών υποδομών σε ένα νησί περιορισμένης φέρουσας ικανότητας, υψηλής οικολογικής αξίας και ιδιαίτερης πολιτιστικής και τοπιακής φυσιογνωμίας.

Η Άνδρος δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ως απλή ενεργειακή ζώνη ούτε ως διαθέσιμος χώρος εγκατάστασης έργων ΑΠΕ επειδή υπερβαίνει τυπικά το αριθμητικό όριο των 300 τ.χλμ. Το όριο αυτό, από μόνο του, δεν αποδεικνύει περιβαλλοντική αντοχή, χωρική καταλληλότητα ή κοινωνική αποδοχή.

Η θέση του Δήμου είναι υπέρ της προστασίας της Άνδρου από κάθε νέα αιολική επιβάρυνση που αλλοιώνει το τοπίο, το φυσικό περιβάλλον, τη φυσιογνωμία και την κοινωνική ζωή του νησιού.

Η Άνδρος πρέπει να προστατευθεί ισότιμα με τα λοιπά νησιά των Κυκλάδων. Η προστασία του κυκλαδικού τοπίου δεν μπορεί να είναι επιλεκτική. Η εξαίρεση της Άνδρου πρέπει να είναι σαφής, πλήρης και ουσιαστικά αποτελεσματική, και όχι τυπική ή θεωρητική.

2. ΤΟ ΑΥΘΑΙΡΕΤΟ ΚΑΙ ΑΠΡΟΣΦΟΡΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΩΝ 300 Τ.ΧΛΜ.

Το υπό διαβούλευση νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο εισάγει, μεταξύ άλλων, γενικό και οριζόντιο κριτήριο αποκλεισμού νέων αιολικών έργων σε νησιά με έκταση μικρότερη των 300 τ.χλμ.

Το κριτήριο αυτό, εφαρμοζόμενο ως αποκλειστικό κριτήριο χωροταξικής διαφοροποίησης, χωρίς συνεκτίμηση της φέρουσας ικανότητας, της περιβαλλοντικής ευαισθησίας, της γεωμορφολογίας, του υδρολογικού συστήματος, του τοπίου και των σωρευτικών επιπτώσεων, δεν αποτελεί επαρκή και πρόσφορη βάση χωροταξικού σχεδιασμού.

Η φέρουσα ικανότητα ενός νησιού δεν μετράται αποκλειστικά με τετραγωνικά χιλιόμετρα. Δεν εξαρτάται μόνο από τη γεωγραφική του έκταση, αλλά από το σύνολο των ιδιαίτερων φυσικών, υδρολογικών, γεωμορφολογικών, οικολογικών, τοπιακών, πολιτιστικών, κοινωνικών, τουριστικών και αναπτυξιακών χαρακτηριστικών του.

Η γεωγραφική έκταση δεν αποδεικνύει περιβαλλοντική αντοχή. Δεν αποδεικνύει χωρική καταλληλότητα. Δεν αποδεικνύει κοινωνική αποδοχή. Δεν αποδεικνύει δυνατότητα απορρόφησης σωρευτικών επιπτώσεων. Δεν υποκαθιστά ειδική μελέτη φέρουσας ικανότητας.

Η εφαρμογή του ορίου των 300 τ.χλμ. οδηγεί σε προδήλως άνισο και δυσανάλογο αποτέλεσμα: εξαιρεί ουσιαστικά σχεδόν το σύνολο των νησιών των Κυκλάδων, ενώ αφήνει την Άνδρο και τη Νάξο ως τα μόνα νησιά του κυκλαδικού συμπλέγματος στα οποία εξακολουθεί να μπορεί να εξεταστεί η χωροθέτηση νέων αιολικών εγκαταστάσεων.

Έτσι, η προστασία που αναγνωρίζεται για σχεδόν όλα τα νησιά των Κυκλάδων μετατρέπεται, στην πράξη, σε δυσανάλογη επιβάρυνση για την Άνδρο. Η Άνδρος δεν μπορεί να αποτελέσει την εξαίρεση μέσα στις Κυκλάδες. Η προστασία του κυκλαδικού τοπίου δεν μπορεί να είναι επιλεκτική.

Το Δημοτικό Συμβούλιο θεωρεί ότι η διαφοροποίηση μεταξύ των νησιών πρέπει να βασίζεται σε ουσιαστικά περιβαλλοντικά και χωροταξικά κριτήρια και όχι σε αφηρημένα αριθμητικά δεδομένα έκτασης. Η Άνδρος, παρά τη μεγαλύτερη γεωγραφική της έκταση, διαθέτει χαρακτηριστικά που την καθιστούν περιβαλλοντικά περισσότερο ευάλωτη από άλλα μικρότερα νησιά που εξαιρούνται από τις ζώνες χωροθέτησης.

Για τον λόγο αυτό, ζητείται η άμεση τροποποίηση του κριτηρίου καθολικής απαγόρευσης νέων αιολικών έργων στα νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, με όριο έκτασης 300 τ.χλμ., ώστε να συμπεριληφθούν όλα τα νησιά των Κυκλάδων στο ίδιο καθεστώς προστασίας που αναγνωρίζεται.

Η τροποποίηση αυτή δεν ζητείται ως προνομιακή μεταχείριση της Άνδρου, αλλά ως στοιχειώδης εφαρμογή των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της αναλογικότητας, της πρόληψης, της προφύλαξης και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Περαιτέρω, η Άνδρος δεν μένει εκτεθειμένη μόνο λόγω του ορίου των 300 τ.χλμ. Χάνει ταυτόχρονα και τη δεύτερη οριζόντια προστασία που προβλέπεται για τις τουριστικά αναπτυγμένες περιοχές, επειδή οι Δημοτικές Ενότητες της κατατάσσονται στις κατηγορίες Γ και Δ του ΕΧΠ Τουρισμού. Η συνδυασμένη αυτή εφαρμογή των δύο κριτηρίων οδηγεί σε ιδιαίτερα δυσμενές αποτέλεσμα για το νησί και επιβεβαιώνει ότι απαιτείται ειδική ρύθμιση της Άνδρου.

Σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως της τελικής διαμόρφωσης του οριζόντιου κριτηρίου έκτασης, πρέπει να προβλεφθεί ειδική ρύθμιση για την Άνδρο, ώστε το νησί να υπαχθεί σε ιδιαίτερο καθεστώς χωροταξικής προστασίας, λόγω των μοναδικών υδρολογικών, οικολογικών, γεωμορφολογικών, τοπιακών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών του.

3. Η ΕΛΛΙΠΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΧΠ-ΑΠΕ, ΕΧΠ-ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, ΕΧΠ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΠΣ

Η Άνδρος αποτελεί την κατεξοχήν περίπτωση όπου συναντώνται και αλληλεπιδρούν τα τρία υπό διαβούλευση υπερκείμενα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια, ήτοι το ΕΧΠ για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, το ΕΧΠ για τον Τουρισμό και το ΕΧΠ για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα, σε συνδυασμό με την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη για τις περιοχές Natura 2000 και το υπό εκπόνηση Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο.

Η συνδυασμένη εφαρμογή των πλαισίων αυτών δημιουργεί για την Άνδρο ειδική κανονιστική πίεση, η οποία δεν αντιμετωπίζεται επαρκώς από το υπό διαβούλευση ΕΧΠ-ΑΠΕ. Το νησί, λόγω έκτασης περίπου 380 τ.χλμ., δεν υπάγεται στην οριζόντια προστασία των νησιών κάτω των 300 τ.χλμ. Παράλληλα, επειδή οι Δημοτικές Ενότητες του κατατάσσονται στις χαμηλότερες τουριστικές κατηγορίες Γ και Δ, δεν υπάγεται ούτε στην προστασία που προβλέπεται για τις τουριστικές περιοχές των κατηγοριών Α και Β.

Το αποτέλεσμα είναι ότι η Άνδρος χάνει διπλή προστασία: αφενός λόγω μεγέθους και αφετέρου λόγω της αυθαίρετης και αναιτιολόγητης τουριστικής της κατάταξης. Έτσι, ένα νησί με ισχυρό τουριστικό προφίλ, εκτεταμένο πολιτιστικό και φυσικό απόθεμα, διεθνώς αναγνωρισμένο δίκτυο πεζοπορικών διαδρομών, μήκους 240 χλμ, ευαίσθητα οικοσυστήματα και ήδη διαμορφωμένη κοινωνική αντίδραση έναντι της εκτεταμένης χωροθέτησης αιολικών σταθμών, παραμένει ανοιχτό σε νέα έργα βιομηχανικού χαρακτήρα.

Επιπλέον, η ήδη υφιστάμενη και αδειοδοτημένη κατάσταση στην Άνδρο δεν είναι ουδέτερη. Εντός ή πλησίον ευαίσθητων προστατευόμενων ζωνών Natura 2000 έχουν χορηγηθεί άδειες για μεγάλης κλίμακας έργα ανεμογεννητριών. Συνυπολογιζόμενες και λοιπές εκδοθείσες άδειες, στον ορεινό όγκο του νησιού συγκεντρώνεται σημαντικός αριθμός ανεμογεννητριών, που οδηγεί σε υπερσυσσώρευση και σε κίνδυνο ουσιαστικής κατάληψης των κορυφογραμμών.

Ιδιαίτερα προβληματική είναι και η πρόβλεψη περί ανώτατης εδαφικής κάλυψης 4% ανά Δημοτική Ενότητα, σε συνδυασμό με την υποχρέωση δέσμευσης πολλαπλάσιων εκτάσεων από τον υποκείμενο σχεδιασμό. Εάν το Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο δεν μπορεί να αποκλείσει καθολικά τα αιολικά έργα και υποχρεώνεται να διατηρεί διαθέσιμες εκτάσεις πολλαπλάσιες του ποσοστού κάλυψης, τότε περιορίζεται ουσιαστικά η δυνατότητα της τοπικής κοινωνίας και του Δήμου να επικαλεστούν τη πραγματική φέρουσα ικανότητα του νησιού ως πραγματικό όριο προστασίας.

Αντίστοιχα, το λεγόμενο «παράθυρο» του υψηλού αιολικού δυναμικού στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας δημιουργεί σοβαρό κίνδυνο αποδυνάμωσης της προστασίας της ορνιθοπανίδας. Όταν περιοχές υψηλής βιολογικής σημασίας μπορούν να καταστούν δεκτικές σε αιολικές εγκαταστάσεις λόγω μέσου αιολικού δυναμικού άνω των 7,5 m/sec,

τότε το κριτήριο της ενεργειακής απόδοσης τείνει να υπερισχύσει της ανάγκης προστασίας προστατευόμενων ειδών, ενδιαιτημάτων και μεταναστευτικών διαδρομών.

Οι οριζόντιες αποστάσεις αποκλεισμού των 1.000 ή 1.500 μέτρων δεν επαρκούν για την Άνδρο. Λόγω του έντονου, αμφιθεατρικού και κατακερματισμένου αναγλύφου του νησιού, ανεμογεννήτριες σε κορυφογραμμές μπορούν να δεσπόζουν οπτικά σε ολόκληρες λεκάνες απορροής και σε ευρύτατες περιοχές οικισμών, μονοπατιών, αγροτικών τοπίων και παραδοσιακών διαδρομών. Για τον λόγο αυτό απαιτείται ειδική τοπιακή και οπτική αξιολόγηση, με σύγχρονα τρισδιάστατα εργαλεία ορατότητας και όχι με απλές δισδιάστατες αποστάσεις.

Η πρόβλεψη δυνατότητας διάνοιξης νέων δρόμων πρόσβασης βαρέως τύπου σε νησιωτικό χώρο δημιουργεί πρόσθετη σοβαρή απειλή για την Άνδρο. Η κατασκευή τέτοιων οδών σε κορυφογραμμές και ορεινούς όγκους συνεπάγεται εκτεταμένες χωματοουργικές εργασίες, εκσκαφές, επιχώσεις, τεχνικά έργα, διάβρωση και μόνιμη αλλοίωση του αναγλύφου, με επιπτώσεις όχι μόνο στο τοπίο αλλά και στο υδρολογικό σύστημα.

Περαιτέρω, η δυνατότητα ανάπτυξης ΑΠΕ πέραν των πραγματικών τοπικών ενεργειακών αναγκών, σε συνδυασμό με την ήδη υφιστάμενη ηλεκτρική διασύνδεση της Άνδρου με το ηπειρωτικό σύστημα, ενέχει τον κίνδυνο να αντιμετωπιστεί το νησί ως διάδρομος ή κόμβος εξαγωγής ενέργειας και όχι ως κλειστό νησιωτικό οικοσύστημα περιορισμένης φέρουσας ικανότητας.

Τέλος, οι μεταβατικές διατάξεις του υπό διαβούλευση πλαισίου, εφόσον εξαιρούν από τους νέους περιορισμούς έργα που έχουν ήδη λάβει ΑΕΠΟ ή έχουν επιτύχει τυπική πληρότητα φακέλου ΜΠΕ, δημιουργούν κανονιστική ασυλία υπέρ μη υλοποιημένων ή ώριμων έργων. Με τον τρόπο αυτό, η προστασία της Άνδρου κινδυνεύει να μείνει κενό γράμμα, αφού τα καταστροφικά αυτά έργα μπορεί να συνεχίσουν να προωθούνται με βάση το παλαιό καθεστώς, ανεξαρτήτως των νέων δεδομένων φέρουσας ικανότητας, Natura, υδάτων, τοπίου και σωρευτικών επιπτώσεων.

4. ΤΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΤΩΝ «ΩΡΙΜΩΝ» ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

Ιδιαίτερη σημασία έχει το ζήτημα των υφιστάμενων, εκκρεμών ή ώριμων αδειών έργων ΑΠΕ στην Άνδρο.

Η πρόβλεψη του νέου χωροταξικού πλαισίου να εξαιρεί από τους περιορισμούς έργα που διαθέτουν ήδη άδειες, Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, έγκριση τυπικής πληρότητας ή αίτημα για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή για την Άνδρο.

Πολλές από τις άδειες αυτές έχουν εκδοθεί με βάση το παρωχημένο χωροταξικό πλαίσιο του 2008, χωρίς σύγχρονη δέουσα εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, χωρίς πλήρη συνεκτίμηση των σωρευτικών επιπτώσεων, χωρίς τα σημερινά δεδομένα για την προστασία Natura, των υδάτων, της ορνιθοπανίδας, των υδροτόπων, του εδάφους, του τοπίου και των πολιτιστικών πόρων, και χωρίς αξιολόγηση της **αποδεδειγμένα κορεσμένης φέρουσας ικανότητας του νησιού**.

Η τυχόν διατήρηση όλων αυτών των έργων εκτός του νέου προστατευτικού καθεστώτος θα αποτελούσε καταστροφή για το περιβάλλον, για την οικονομία, για την ανάπτυξη και εν γένει για το μέλλον της Άνδρου. Θα οδηγούσε στο αποτέλεσμα να αποκλειστούν μόνο οι νέες αιτήσεις, ενώ θα συνέχιζαν να προωθούνται έργα που δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί και εξακολουθούν να απαιτούν εγκρίσεις, τροποποιήσεις, νέα περιβαλλοντική αξιολόγηση ή αδειοδότηση συνοδών έργων.

Η προστασία της Άνδρου πρέπει να είναι πραγματική και αποτελεσματική. Δεν αρκεί να αποκλείονται μόνο οι μελλοντικές αιτήσεις. Η εξαίρεση της Άνδρου πρέπει να καταλαμβάνει και τα μη υλοποιημένα ή τροποποιούμενα έργα που απαιτούν νέα ή τροποποιημένη ΜΠΕ, τροποποίηση περιβαλλοντικών όρων, μεταβολή θέσης εγκατάστασης, νέα τεχνική αξιολόγηση, αδειοδότηση συνοδών έργων ή οποιαδήποτε νέα περιβαλλοντική, χωροταξική ή τεχνική κρίση.

Το Δημοτικό Συμβούλιο ζητά την **άμεση ανάκληση, επανεξέταση και οριστική ακύρωση όλων των υφιστάμενων, εκκρεμών ή ώριμων αδειών αιολικών σταθμών και λοιπών έργων ΑΠΕ στην Άνδρο**, εφόσον δεν έχουν υλοποιηθεί.

Καμία παλαιά άδεια δεν πρέπει να λειτουργεί ως μηχανισμός παράκαμψης της νέας προστασίας.

5. ΦΕΡΟΥΣΑ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Η έννοια της φέρουσας ικανότητας αποτελεί τον πυρήνα του ορθολογικού χωροταξικού σχεδιασμού και θεμελιώνεται τόσο στο εθνικό όσο και στο ενωσιακό δίκαιο.

Η φέρουσα ικανότητα αποκλείει την υιοθέτηση καθαρά γεωμετρικών ή ποσοτικών κριτηρίων, όπως η απλή επιφάνεια άνω των 300 τ.χλμ.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η φέρουσα ικανότητα συνδέεται με την υποχρέωση ενσωμάτωσης των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας στον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 θέτει ως στόχο τη μη υποβάθμιση των οικοσυστημάτων. Η υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας ενός κλειστού νησιωτικού συστήματος, όπως η Άνδρος, αντιβαίνει στον στόχο αυτό.

6. Η ΑΝΔΡΟΣ ΩΣ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΥΔΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΙΣ ΚΥΚΛΑΔΕΣ

Η Άνδρος αποτελεί μοναδική περίπτωση στον κυκλαδικό χώρο. Δεν είναι ένα τυπικό κυκλαδονήσι.

Διαθέτει το πλουσιότερο υδρολογικό δίκτυο των Κυκλάδων, μόνιμα ρέματα, φυσικές πηγές, τρεχούμενα νερά, υπόγειους υδροφορείς, λεκάνες απορροής, θερμοθετημένους μικρούς νησιωτικούς υγροτόπους, παράκτια οικοσυστήματα και πυκνή βλάστηση.

Τα στοιχεία αυτά συγκροτούν ενιαίο και ιδιαίτερα ευαίσθητο υδρολογικό σύστημα. Οι κορυφογραμμές και οι ορεινοί όγκοι της Άνδρου δεν αποτελούν εκτάσεις για τεχνικά έργα. Αποτελούν βασικές περιοχές κατείδυσης και εμπλουτισμού, τροφοδοσίας και αναπλήρωσης των υπόγειων υδροφορέων, των πηγών και των μόνιμων ρεμάτων του νησιού.

Οι επεμβάσεις στις περιοχές αυτές δεν επηρεάζουν μόνο το άμεσο σημείο εγκατάστασης ενός έργου. Μπορούν να επηρεάσουν το σύνολο του υδρολογικού συστήματος, τις λεκάνες απορροής, τους υδροφορείς, τις πηγές, τα ρέματα, τους υγροτόπους και τα εξαρτώμενα οικοσυστήματα.

Οι εκτεταμένες εκσκαφές, οι ισοπεδώσεις, οι βαριές θεμελιώσεις, οι τσιμεντώσεις κορυφογραμμών, οι διανοίξεις βαρέων οδικών δικτύων, οι γραμμές μεταφοράς και οι λοιπές συνοδές τεχνικές υποδομές απειλούν να προκαλέσουν μη αναστρέψιμη αλλοίωση του φυσικού αναγλύφου, διάβρωση, μεταβολή των απορροών και υποβάθμιση των υδατικών πόρων.

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ για τα Ύδατα επιβάλλει την αποτροπή οποιασδήποτε υποβάθμισης της κατάστασης των συστημάτων υπόγειων και επιφανειακών υδάτων. Η υποχρέωση αυτή έχει αναγνωριστεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως δεσμευτική και όχι ως απλή κατευθυντήρια αρχή.

Η Άνδρος υπάγεται στο Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου, για το οποίο έχουν εγκριθεί Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών. Η προστασία των λεκανών απορροής, των πηγών, των ρεμάτων και των υδροφορέων της Άνδρου συνιστά αυτοτελή λόγο αυξημένης χωροταξικής προστασίας.

Σε ένα νησί όπου το νερό αποτελεί κρίσιμο φυσικό πόρο, κάθε έργο που ενδέχεται να επηρεάσει την επιφανειακή ή υπόγεια υδροφορία, τη φυσική ροή των ρεμάτων, την οικολογική παροχή, τη λειτουργία των υγροτόπων ή την κατάσταση των υδάτινων σωμάτων πρέπει να αποκλείεται ήδη σε επίπεδο χωροταξικού σχεδιασμού ή να υπόκειται σε ιδιαίτερα αυστηρό έλεγχο.

7. ΜΙΚΡΟΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Στην Άνδρο έχουν καταγραφεί και θερμοθετηθεί δεκατρείς μικροί νησιωτικοί υγροτόποι, οι οποίοι προστατεύονται με το Π.Δ. της 12ης Ιουνίου 2012.

Οι υγρότοποι αυτοί αποτελούν κρίσιμα στοιχεία της βιοποικιλότητας του νησιού και συνδέονται λειτουργικά με τα ρέματα, τις λεκάνες απορροής και τους υπόγειους υδροφορείς.

Η προστασία τους δεν αφορά μόνο το στενό όριο του υγροτόπου. Αφορά και το υδρολογικό καθεστώς που τους τροφοδοτεί, τα επιφανειακά νερά, τις λεκάνες απορροής, τις εκβολές ρεμάτων και τα παράκτια οικοσυστήματα.

Το Π.Δ. προστασίας των μικρών νησιωτικών υγροτόπων αναγνωρίζει ότι οι περιοχές αυτές απαιτούν ειδικό καθεστώς προστασίας, ζώνες προστασίας και περιορισμούς χρήσεων. Απαγορεύονται δραστηριότητες που αλλοιώνουν τη φυσική τους κατάσταση, μεταβάλλουν τα υδρολογικά χαρακτηριστικά τους ή υποβαθμίζουν το υγροτοπικό οικοσύστημα.

Η σημασία αυτή είναι κρίσιμη για έργα ΑΠΕ, διότι:

-Οι επιπτώσεις τους δεν περιορίζονται στο σημείο εγκατάστασης μιας ανεμογεννήτριας ή ενός Φωτοβολταϊκού πεδίου.

-Αφορούν και νέους δρόμους πρόσβασης, εκσκαφές, έργα αποστράγγισης, διευθετήσεις ρεμάτων, γραμμές μεταφοράς, συνοδές τεχνικές υποδομές και μεταβολές στο ανάγλυφο.

=Πολλοί από τους υγροτόπους της Άνδρου αποτελούν εκβολές ρεμάτων, όπως ενδεικτικά στα Άχλα, στο Βιτάλι, στο Αλαδινού και σε άλλες περιοχές, και εξαρτώνται από ολόκληρα υδρολογικά συστήματα. Η προστασία τους επιβάλλει συνολική και όχι αποσπασματική αξιολόγηση.

-Τα μεγάλα ρέματα της Άνδρου καταλήγουν σε εκβολές υψηλής οικολογικής σημασίας, δημιουργώντας παράκτια οικοσυστήματα που λειτουργούν ως μεταβατικές ζώνες μεταξύ χερσαίου και θαλάσσιου περιβάλλοντος.

-Οι παράκτιοι υγρότοποι, οι εκβολές και οι παραλίες επηρεάζονται από μεταβολές που συμβαίνουν ανάντη, στις λεκάνες απορροής και στις κορυφογραμμές.

-Η προστασία των παράκτιων ζωνών πρέπει να αξιολογείται και υπό το πρίσμα της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιων Ζωνών και των δεσμεύσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση της Βαρκελώνης.

8. NATURA 2000, ΟΔΗΓΙΕΣ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΠΤΗΝΩΝ, ΟΦΥΠΕΚΑ ΚΑΙ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Μεγάλο μέρος της Άνδρου, ιδίως οι ορεινοί όγκοι, οι κορυφογραμμές και οι κρίσιμες οικολογικές ζώνες, εντάσσεται στο ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο Natura 2000 ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας και Ειδικές Ζώνες Διατήρησης.

Παρά τη θεσμική αυτή αναγνώριση, δεν έχει ολοκληρωθεί πλήρως η θεσμοθέτηση του συνόλου των αναγκαίων μέτρων προστασίας μέσω των προβλεπόμενων Προεδρικών Διαταγμάτων και Σχεδίων Διαχείρισης.

Ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, ως αρμόδιος δημόσιος φορέας για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών και τον συντονισμό των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, έχει αναδείξει την ανάγκη ολοκλήρωσης του θεσμικού πλαισίου προστασίας πριν από την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που ενδέχεται να επιφέρουν σημαντικές πιέσεις στα προστατευόμενα οικοσυστήματα.

Για την περιοχή του Κεντρικού Αιγαίου δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί εξειδικευμένες θεσμικές ρυθμίσεις. Για την προστασία και τη διατήρηση των προστατευόμενων περιοχών βιοποικιλότητας απαιτείται η έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, με βάση εγκεκριμένη επιστημονική μελέτη, καθώς και η θέσπιση κατάλληλων μέτρων και δράσεων για τη διατήρηση των προστατευτέων αντικειμένων των περιοχών Natura.

Η εκκρεμότητα αυτή δεν μπορεί να λειτουργεί υπέρ της επιτάχυνσης νέων έργων. Αντιθέτως, επιβάλλει αυξημένη προφύλαξη και αυστηρότερη στάση μέχρι την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου προστασίας.

Η υποχρέωση αυτή απορρέει από το άρθρο 6 παρ. 2, 3 και 4 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους Οικοτόπους και από την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με την απόφαση C-127/02, γνωστή ως *Waddenzee*, το Δικαστήριο έκρινε ότι ένα έργο μπορεί να αδειοδοτηθεί σε περιοχή Natura 2000 μόνο εάν έχει αποδειχθεί, πέραν πάσης εύλογης επιστημονικής αμφιβολίας, ότι δεν θα επηρεάσει αρνητικά την ακεραιότητα της προστατευόμενης περιοχής.

Με την απόφαση C-849/19 το Δικαστήριο καταδίκασε την Ελληνική Δημοκρατία λόγω παράλειψης θέσπισης των αναγκαίων ειδικών στόχων και κατάλληλων μέτρων διατήρησης για τους τόπους κοινοτικής σημασίας εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας. Η εκπόνηση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις Κυκλάδες, στις οποίες περιλαμβάνεται και η Άνδρος, αποσκοπεί ακριβώς στην έκδοση των αναγκαίων Προεδρικών Διαταγμάτων προστασίας και στον καθορισμό εξειδικευμένων μέτρων διαχείρισης.

Εφόσον τα μέτρα αυτά δεν έχουν ακόμη πλήρως ολοκληρωθεί και θεσμοθετηθεί, η ανάπτυξη και θεσμοθέτηση οριζόντιων ζωνών ΑΠΕ στην Άνδρο, εν μέσω αυτού του θεσμικού κενού, αντίκειται στην αρχή της προφύλαξης και αποδυναμώνει τις δεσμεύσεις της χώρας έναντι του ενωσιακού δικαίου.

9. Η ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΑ ΕΙΔΗ

Η Άνδρος, λόγω του πλούσιου αναγλύφου της, των τρεχούμενων νερών, των ρεμάτων, των υγροτόπων, των παράκτιων ζωνών και του μεγάλου δικτύου βιοτόπων της, φιλοξενεί εξαιρετικά σημαντική βιοποικιλότητα.

Πολλά από τα είδη που συναντώνται στο νησί είναι σπάνια, ενδημικά ή προστατευόμενα από την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η ορνιθοπανίδα. Η Άνδρος αποτελεί μεταναστευτικό σταθμό και τόπο αναπαραγωγής σημαντικών ειδών πτηνών, ιδίως αρπακτικών και θαλασσοπουλιών. Για το λόγο αυτό έχει εκπονηθεί μελέτη προστασίας των εν λόγω πτηνών, μέσω προγράμματος *Life* χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση το 2011.

Συγκεκριμένα, ο Μαυροπετρίτης αποτελεί προστατευόμενο είδος ιδιαίτερης σημασίας, με την Άνδρο να φιλοξενεί σημαντικό πληθυσμό του. Ο Σπιζαετός αποτελεί ένα από τα πλέον απειλούμενα αρπακτικά της Ελλάδας και αναπαράγεται στο νησί. Ο Αιγαιόγλαρος, ο Θαλασσοκόρακας και άλλα προστατευόμενα είδη συνδέονται άμεσα με τα παράκτια και νησιωτικά οικοσυστήματα της περιοχής.

Η Άνδρος φιλοξενεί επίσης σημαντικά θαλάσσια και παράκτια είδη. Οι θαλάσσιες σπηλιές και οι απόκρημνες ακτές της, ιδίως στη βραχώδη ανατολική και βόρεια πλευρά, αποτελούν κατάλληλο καταφύγιο για τη Μεσογειακή Φώκια. Η Θαλάσσια Χελώνα εμφανίζεται στα νερά της Άνδρου, ενώ τα λιβάδια Ποσειδωνίας αποτελούν προστατευόμενο θαλάσσιο οικοσύστημα υψηλής οικολογικής σημασίας.

Λόγω των πολλών ρεμάτων, πηγών και υγροτόπων, η Άνδρος διαθέτει επίσης σημαντική πανίδα αμφιβίων και ερπετών για κυκλαδονήσι, όπως ποταμοχελώνα, βάτραχους και προστατευόμενα είδη σαυρών και ερπετών.

Η χλωρίδα της Άνδρου παρουσιάζει επίσης ιδιαίτερη σημασία. Το νησί ξεχωρίζει για δάση και συστάδες που είναι σπάνιες για τις Κυκλάδες, για ενδημικά φυτά, για άγριες ορχιδέες και για είδη που αναπτύσσονται σε πολύ συγκεκριμένες περιοχές.

Η προστασία των ειδών αυτών δεν μπορεί να εξαρτάται από αποσπασματικές αδειοδοτικές κρίσεις ανά έργο.

Η χωροθέτηση ζωνών ΑΠΕ σε νησί με τέτοια βιοποικιλότητα οφείλει να στηρίζεται σε συνολική εκτίμηση, σε ειδική οικολογική αξιολόγηση, στη δέουσα εκτίμηση του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στην αρχή της προφύλαξης.

Το Δημοτικό Συμβούλιο επισημαίνει ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει ήδη αναγνωρίσει την ανάγκη προστασίας απειλούμενων ειδών της Άνδρου στο πλαίσιο ελέγχου αιολικών έργων. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει ότι οι περιβαλλοντικές ιδιαιτερότητες του νησιού δεν είναι γενικές ή θεωρητικές, αλλά συγκεκριμένες και κρίσιμες.

10. RED III ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗΣ ΑΠΕ

Η Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 RED III αναγνωρίζει ότι η ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας υπηρετεί σκοπούς δημοσίου συμφέροντος. Η αναγνώριση αυτή, όμως, δεν σημαίνει ότι επιβάλλεται η εγκατάσταση ΑΠΕ παντού.

Η RED III δεν καταργεί το ενωσιακό περιβαλλοντικό κεκτημένο. Δεν αναιρεί την Οδηγία για τους Οικοτόπους, την Οδηγία για τα Πτηνά, την Οδηγία-Πλαίσιο για τα Ύδατα, ούτε την υποχρέωση Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης.

Το άρθρο 15γ της RED III, που αφορά τις περιοχές επιτάχυνσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται υπό τους περιορισμούς του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Δεν μπορεί να μειώσει το επίπεδο προστασίας που παρέχει η Οδηγία για τους Οικοτόπους.

Η ίδια η RED III προβλέπει αποκλεισμούς και περιορισμούς για περιοχές Natura 2000, εθνικά προστατευόμενες περιοχές, μεταναστευτικούς διαδρόμους πτηνών και άλλες ευαίσθητες περιοχές βιοποικιλότητας.

Εάν ο ενωσιακός νομοθέτης ήθελε να παραμερίσει το άρθρο 6 της Οδηγίας για τους Οικοτόπους, θα το είχε πράξει ρητά. Αν θεωρούσε ότι οι ΑΠΕ υπερισχύουν πλήρως της προστασίας της φύσης, δεν θα είχε προβλέψει τέτοιους αποκλεισμούς και περιορισμούς.

Αντιθέτως, το άρθρο 15γ στηρίζεται στην παραδοχή ότι η προστασία της βιοποικιλότητας προηγείται του σταδίου της χωροθέτησης. Διατηρεί ακέραιες τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης με την περιβαλλοντική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και απαιτεί τη συνεκτίμηση της βιοποικιλότητας και των προστατευόμενων οικοσυστημάτων.

Στην Άνδρο, όπου συνυπάρχουν ευαίσθητα οικοσυστήματα, περιοχές Natura 2000, μεταναστευτικές διαδρομές πτηνών, υγρότοποι, υδατικά συστήματα, παράκτια οικοσυστήματα και τοπία ιδιαίτερης πολιτιστικής και τουριστικής αξίας, η ανάπτυξη ΑΠΕ δεν μπορεί να υπαχθεί σε καθεστώς επιτάχυνσης χωρίς προηγούμενη πλήρη χωροταξική και περιβαλλοντική αξιολόγηση.

Το Δημοτικό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η «επιτάχυνση» αποτελεί εργαλείο διοικητικής απλούστευσης, όχι εργαλείο ουσιαστικής υποβάθμισης. Δεν μπορεί να λειτουργεί ως μηχανισμός παράκαμψης της δέουσας εκτίμησης, της προστασίας Natura, της προστασίας των υδάτων, της βιοποικιλότητας, του εδάφους και του τοπίου.

11. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/1991 ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1991 εισάγει δεσμευτικούς στόχους αποκατάστασης οικοτόπων, υγροτόπων, ποταμών, γλυκών υδάτων και περιοχών Natura 2000.

Ακόμη και εάν τα έργα ΑΠΕ αναγνωρίζονται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης ως έργα δημοσίου συμφέροντος, η αναγνώριση αυτή δεν αίρει τις υποχρεώσεις προστασίας και αποκατάστασης της φύσης και δεν επιτρέπει την παράκαμψη των απαιτήσεων των Οδηγιών για τους Οικοτόπους, τα Πτηνά και τα Ύδατα.

Η Άνδρος αποτελεί χαρακτηριστική περιοχή όπου οι στόχοι διατήρησης και αποκατάστασης της φύσης πρέπει να συνεκτιμηθούν κατά προτεραιότητα στον χωροταξικό σχεδιασμό.

Η εφαρμογή των στόχων αυτών στο πλαίσιο της ανάπτυξης έργων ΑΠΕ στην Άνδρο δεν συνιστά πεδίο απλής διακριτικής ευχέρειας. Συνιστά υποχρέωση εναρμόνισης με το αυστηρό ενωσιακό δίκαιο περιβάλλοντος.

Η μη διατάραξη του υδρολογικού κύκλου, η προστασία της οικολογικής παροχής των υδατορεμάτων, η αποτροπή υποβάθμισης υγροτόπων και η προστασία των οικοτόπων πρέπει να προηγούνται κάθε χωροταξικής επιλογής.

Οποιαδήποτε σφράγιση εδάφους, αλλοίωση γεωμορφολογίας, διάνοιξη δρόμων, θεμελίωση ή τεχνική επέμβαση που μπορεί να υποβαθμίσει υδροφόρους ορίζοντες, υγροτόπους, ρέματα ή παράκτια οικοσυστήματα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως κρίσιμος περιορισμός της χωροθέτησης έργων ΑΠΕ.

12. ΕΔΑΦΟΣ, ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ, ΔΙΑΒΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΔΕΣ

Η Άνδρος χαρακτηρίζεται από έντονο ανάγλυφο, μεγάλες κλίσεις, κορυφογραμμές, αναβαθμίδες, ξερολιθιές και ευαίσθητα ορεινά οικοσυστήματα.

Οι σύγχρονες ευρωπαϊκές πολιτικές για την προστασία και ανθεκτικότητα των εδαφών αναγνωρίζουν ως βασικές απειλές τη διάβρωση, τη σφράγιση, τη συμπίεση και τη γεωμορφολογική υποβάθμιση.

Οι εκτεταμένες χωματουργικές εργασίες, οι ισοπεδώσεις κορυφογραμμών, οι βαριές θεμελιώσεις, οι τιμεντώσεις, οι εκσκαφές και οι δρόμοι πρόσβασης που συνοδεύουν έργα ΑΠΕ βιομηχανικής κλίμακας ενδέχεται να επιφέρουν μη αναστρέψιμες μεταβολές στο φυσικό ανάγλυφο.

Ενδέχεται επίσης να καταστρέψουν ή να αλλοιώσουν το ιστορικό δίκτυο ξερολιθιών και αναβαθμίδων, να επιταχύνουν τη διάβρωση, να υποβαθμίσουν τη γεωμορφολογική ακεραιότητα του νησιού και να επηρεάσουν την απορροή των υδάτων.

Οι αναβαθμίδες και οι μοναδικές ξερολιθιές της Άνδρου δεν αποτελούν απλώς αγροτικά κατάλοιπα. Αποτελούν στοιχεία πολιτιστικής κληρονομιάς, τοπιακής ταυτότητας, διαχείρισης εδάφους και νερού, αντιδιαβρωτικής προστασίας και βιώσιμης τουριστικής φυσιογνωμίας.

Για τον λόγο αυτό, η προστασία τους πρέπει να ενσωματωθεί ρητά στο νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ.

13. ΤΟΠΙΟ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΠΙΟΥ

Η Άνδρος διαθέτει μοναδικό φυσικό και πολιτιστικό τοπίο, το οποίο περιλαμβάνει παραδοσιακές αναβαθμίδες, ξερολιθιές, ιστορικά μονοπάτια, υδροκίνητες εγκαταστάσεις, παραδοσιακούς οικισμούς, παράκτια οικοσυστήματα, ορεινούς όγκους και τοπία ιδιαίτερης αισθητικής και πολιτιστικής αξίας.

Η Ελλάδα έχει κυρώσει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Τοπίου, η οποία επιβάλλει τη συνεκτίμηση του τοπίου ως στοιχείου φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στον χωροταξικό σχεδιασμό.

Το τοπίο δεν αποτελεί δευτερεύον ή αισθητικό μόνο στοιχείο. Αποτελεί δημόσιο αγαθό, στοιχείο ταυτότητας, κοινωνικής συνοχής, πολιτιστικής συνέχειας και βιώσιμης αναπτυξιακής προοπτικής.

Ο τουρισμός της Άνδρου στηρίζεται στην ποιότητα του περιβάλλοντος, στην αυθεντικότητα του τοπίου, στην πεζοπορία, στις ακτές, στους οικισμούς, στις διαδρομές, στα νερά, στα φυσικά και πολιτιστικά τοπία και στην ήπια ανάπτυξη.

Η εγκατάσταση έργων ΑΠΕ που αλλοιώνουν κορυφογραμμές, διανοίγουν βαρείς δρόμους, επιβάλλουν οπτική κυριαρχία στο τοπίο ή διακόπτουν τη συνέχεια μονοπατιών, αναβαθμίδων και παραδοσιακών διαδρομών είναι ασύμβατη με τη φυσιογνωμία της Άνδρου.

Το Δημοτικό Συμβούλιο ζητά ρητή και οριζόντια προστασία του δικτύου μονοπατιών της Άνδρου, των παραδοσιακών αναβαθμίδων, των πεζουλιών, των ξερολιθιών, των τοξωτών γεφυριών, των περιστεριώνων, των μοναδικών μελισσόσπιτων και του ευρύτερου πολιτιστικού τοπίου από έργα ΑΠΕ και συνοδές υποδομές που προκαλούν αλλοίωση ή υποβάθμιση.

14. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ, ΜΠΕ ΚΑΙ ΣΩΡΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η Οδηγία 2001/42/ΕΚ για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση επιβάλλει την εξέταση των σημαντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή σχεδίων και προγραμμάτων στο περιβάλλον.

Η εξέταση αυτή δεν μπορεί να είναι γενική, αόριστη ή αποσπασματική. Πρέπει να περιλαμβάνει τις δευτερεύουσες, σωρευτικές, συνεργιστικές, βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες, μακροπρόθεσμες, μόνιμες, προσωρινές, θετικές και αρνητικές επιπτώσεις.

Στην περίπτωση της Άνδρου, η ΣΜΠΕ δεν μπορεί να εξετάζει κάθε αιολικό, φωτοβολταϊκό ή μικρό υδροηλεκτρικό έργο μεμονωμένα. Οφείλει να αξιολογήσει τη συνολική και αθροιστική επιβάρυνση όλων των σχεδιαζόμενων, αδειοδοτημένων, εκκρεμών και υφιστάμενων έργων, μαζί με τα συνοδά τους έργα.

Πρέπει να συνεκτιμώνται ανεμογεννήτριες, φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις, μικρά υδροηλεκτρικά, δρόμοι πρόσβασης, εκσκαφές, θεμελιώσεις, ισοπεδώσεις, γραμμές μεταφοράς, πυλώνες, υποσταθμοί, υποθαλάσσια καλώδια και λοιπές τεχνικές υποδομές.

Επίσης, η Οδηγία 2011/92/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2014/52/ΕΕ, επιβάλλει κατά την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων να λαμβάνεται υπόψη η σωρευτική επίδραση με άλλα υφιστάμενα ή εγκεκριμένα έργα, καθώς και η απορροφητική ικανότητα του φυσικού περιβάλλοντος, ιδίως σε ορεινές, νησιωτικές και παράκτιες περιοχές.

Εάν το σωρευτικό αποτέλεσμα οδηγεί σε υποβάθμιση των υδάτων, των οικοτόπων, της βιοποικιλότητας, του εδάφους, του τοπίου, των μονοπατιών, των υγροτόπων ή της τοπικής κοινωνίας, το σχέδιο πάσχει και πρέπει να αναμορφωθεί.

15. ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΑ

Το ζήτημα της προστασίας της Άνδρου δεν περιορίζεται αποκλειστικά στους αιολικούς σταθμούς.

Το νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο αφορά συνολικά τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Επομένως, η προστασία της Άνδρου πρέπει να περιλαμβάνει και φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις μεγάλης κλίμακας, καθώς και υδροηλεκτρικά έργα, όταν αυτά συνεπάγονται περιβαλλοντική, τοπιακή, υδρολογική ή κοινωνική επιβάρυνση.

Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών μεγάλης κλίμακας μπορεί να συνεπάγεται σφράγιση εδάφους, αλλοίωση αγροτικών εκτάσεων, μεταβολή υδρολογικών χαρακτηριστικών, απώλεια παραγωγικής γης, κατακερματισμό του τοπίου και υποβάθμιση της αισθητικής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας του νησιού.

Τα υδροηλεκτρικά έργα πρέπει να αξιολογούνται με ιδιαίτερη αυστηρότητα, δεδομένης της εξαιρετικής σημασίας των ρεμάτων, των πηγών και της οικολογικής παροχής των υδατορεμάτων της Άνδρου. Κάθε έργο που μπορεί να επηρεάσει τη φυσική ροή των υδάτων, τη συνέχεια των οικοσυστημάτων, την υδρολογική ισορροπία ή τους υγροτόπους πρέπει να απορρίπτεται ή να υπόκειται σε αυστηρότατο έλεγχο.

Η Άνδρος δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως πεδίο γενικής ενεργειακής εκμετάλλευσης, είτε με αιολικά είτε με φωτοβολταϊκά μεγάλης κλίμακας είτε με υδροηλεκτρικά έργα.

16. ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΗΠΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ο Δήμος Άνδρου υποστηρίζει την εξοικονόμηση ενέργειας, την αυτοπαραγωγή, τις ενεργειακές κοινότητες, τα φωτοβολταϊκά σε στέγες και δημόσια κτίρια, την αποθήκευση ενέργειας και κάθε άλλη ήπια, αποκεντρωμένη, τοπικά προσαρμοσμένη και περιβαλλοντικά συμβατή λύση, εφόσον αυτή εξυπηρετεί πραγματικές ανάγκες του νησιού και δεν προκαλεί βλάβη στο φυσικό, υδρολογικό, τοπιακό, πολιτιστικό ή κοινωνικό περιβάλλον.

Προς αποφυγή κάθε παρερμηνείας, η αναφορά σε ήπιες, μικρής κλίμακας και τοπικά προσαρμοσμένες λύσεις ΑΠΕ δεν συνιστά αποδοχή νέων ανεμογεννητριών στην Άνδρο, ανεξαρτήτως μεγέθους ή ισχύος.

Η θέση του Δήμου δεν είναι υπέρ μικρών ή μεγάλων ανεμογεννητριών. Η θέση του Δήμου είναι υπέρ της προστασίας της Άνδρου από κάθε νέα αιολική επιβάρυνση που αλλοιώνει το τοπίο, το περιβάλλον, τη φυσιογνωμία και την κοινωνική ζωή του νησιού.

17. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Δημοτικό Συμβούλιο Άνδρου διαπιστώνει ότι:

1. Η Άνδρος δεν μπορεί να αξιολογείται μόνο με βάση την έκτασή της. Η υπαγωγή ή μη ενός νησιού σε ζώνες υποδοχής έργων ΑΠΕ δεν μπορεί να εξαρτάται από το αριθμητικό όριο των 300 τ.χλμ.
2. Το κριτήριο των 300 τ.χλμ. είναι αυθαίρετο, απρόσφορο και ανεπαρκές, όταν εφαρμόζεται χωρίς ειδική μελέτη φέρουσας ικανότητας και χωρίς συνεκτίμηση των ιδιαίτερων περιβαλλοντικών, υδρολογικών, οικολογικών και τοπιακών χαρακτηριστικών κάθε νησιού.
3. Η Άνδρος, παρότι υπερβαίνει το όριο των 300 τ.χλμ., διαθέτει χαρακτηριστικά που την καθιστούν περιβαλλοντικά περισσότερο ευάλωτη από μικρότερα νησιά που εξαιρούνται και απαιτεί αυστηρότερη προστασία.
4. Η Άνδρος αποτελεί μοναδικό υδρολογικό σύστημα στις Κυκλάδες. Τα μόνιμα ρέματα, οι φυσικές πηγές, οι υπόγειοι υδροφορείς, οι λεκάνες απορροής και οι μικροί νησιωτικοί υγρότοποι συγκροτούν ενιαίο και ευαίσθητο σύστημα.
5. Οι επεμβάσεις σε κορυφογραμμές και ορεινούς όγκους δεν επηρεάζουν μόνο το σημείο εγκατάστασης, αλλά δυνητικά το σύνολο του υδρολογικού ισοζυγίου του νησιού.
6. Οι περιοχές Natura 2000, οι Ζώνες Ειδικής Προστασίας, οι Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, οι μεταναστευτικοί διάδρομοι πτηνών, τα κρίσιμα ενδιαίτηματα και οι λοιπές ευαίσθητες περιοχές βιοποικιλότητας της Άνδρου δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται ως διαθέσιμες περιοχές ενεργειακής εκμετάλλευσης.
7. Η νέα Οδηγία RED III σέβεται το περιβαλλοντικό κεκτημένο. Η επιτάχυνση των ΑΠΕ αποτελεί εργαλείο διοικητικής απλοστεύσης και όχι μηχανισμό υποβάθμισης του περιβάλλοντος.
8. Η έλλειψη ολοκληρωμένων Προεδρικών Διαταγμάτων και Σχεδίων Διαχείρισης για τις προστατευόμενες περιοχές επιβάλλει αυξημένη προφύλαξη και όχι επιτάχυνση νέων έργων.
9. Οι δεκατρείς θεσμοθετημένοι μικροί νησιωτικοί υγρότοποι της Άνδρου και οι ζώνες προστασίας τους πρέπει να ληφθούν ειδικά υπόψη κατά τον χωροταξικό σχεδιασμό.
10. Οι σωρευτικές επιπτώσεις έργων ΑΠΕ στην Άνδρο πρέπει να συνεκτιμώνται υποχρεωτικά και όχι να παραπέμπονται σε αποσπασματικές αξιολογήσεις ανά έργο.
11. Το τοπίο, οι ξερολιθιές, οι αναβαθμίδες, τα τοξωτά γεφύρια, οι περιστεριώνες, τα ιστορικά μονοπάτια, οι παραδοσιακοί οικισμοί και οι παράκτιες ζώνες αποτελούν αυτοτελή αγαθά προστασίας.
12. **Οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στην Άνδρο πρέπει να υπηρετούν την τοπική ενεργειακή αυτάρκεια και όχι την εξαγωγή ενέργειας.**
13. Η Άνδρος υφίσταται διπλή απώλεια προστασίας, διότι αφενός δεν εμπίπτει στο όριο των νησιών κάτω των 300 τ.χλμ. και αφετέρου αυθαίρετα και αναιτιολόγητα δεν κατατάσσεται στις τουριστικές κατηγορίες Α και Β, με αποτέλεσμα να παραμένει εκτεθειμένη σε νέα αιολικά έργα.
14. Η ήδη αδειοδοτημένη συγκέντρωση ανεμογεννητριών στον ορεινό όγκο της Άνδρου καθιστά τον κίνδυνο υπέρβασης της φέρουσας ικανότητας άμεσο και πραγματικό και όχι απλώς μελλοντικό ή θεωρητικό.
15. Η πρόβλεψη εδαφικής κάλυψης και δέσμευσης πολλαπλάσιων εκτάσεων από τον υποκείμενο σχεδιασμό περιορίζει ουσιωδώς τη δυνατότητα του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου να προστατεύσει αποτελεσματικά το νησί.
16. Η εξαίρεση που συνδέει την επιτρεπτότητα αιολικών έργων σε Ζώνες Ειδικής Προστασίας με υψηλό αιολικό δυναμικό, ιδίως άνω των 7,5 m/sec, δημιουργεί κίνδυνο υποβάθμισης κρίσιμων ενδιαιτημάτων ορνιθοπανίδας.
17. Οι οριζόντιες αποστάσεις αποκλεισμού δεν επαρκούν για το έντονο, αμφιθεατρικό ανάγλυφο της Άνδρου και πρέπει να αντικατασταθούν ή να συμπληρωθούν από ειδική τρισδιάστατη τοπιακή και οπτική αξιολόγηση.
18. Η δυνατότητα διάνοιξης νέων δρόμων πρόσβασης βαρέως τύπου σε κορυφογραμμές και ορεινούς όγκους αποτελεί αυτοτελή απειλή για το ανάγλυφο, τα ύδατα, τα εδάφη, τα μονοπάτια και το τοπίο της Άνδρου.
19. Η ηλεκτρική διασύνδεση της Άνδρου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως λόγος μετατροπής του νησιού σε κόμβο εξαγωγής ενέργειας προς το ηπειρωτικό σύστημα.

20. Οι μεταβατικές διατάξεις δεν πρέπει να δημιουργούν κανονιστική ασυλία υπέρ μη υλοποιημένων, ώριμων ή τροποποιούμενων έργων.

18. ΤΕΛΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Δημοτικό Συμβούλιο Άνδρου δηλώνει ότι η Άνδρος δεν είναι διαθέσιμος χώρος ενεργειακής εκμετάλλευσης επειδή έχει έκταση άνω των 300 τ.χλμ.

Η Άνδρος αποτελεί μοναδικό υδρολογικό, οικολογικό, γεωμορφολογικό, τοπιακό και πολιτιστικό σύστημα στον χώρο των Κυκλάδων. Η προστασία των περιοχών Natura 2000, των υδάτινων σωμάτων, των λεκανών απορροής, των υδροφορέων, των μικρών νησιωτικών υγροτόπων, των παράκτιων οικοσυστημάτων, των εδαφών, των μονοπατιών, των αναβαθμίδων, των ξερολιθιών και του ιδιαίτερου τοπίου του νησιού δεν συνιστά μόνο εθνική υποχρέωση, αλλά και δεσμευτική υποχρέωση εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου.

Η Πολιτεία οφείλει να εναρμονίσει το υπό διαβούλευση Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ με τις δεσμεύσεις του ενωσιακού και εθνικού περιβαλλοντικού δικαίου, την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη, την προστασία της φέρουσας ικανότητας της Άνδρου, την ανάγκη διαφύλαξης του τοπίου και τη βούληση της τοπικής κοινωνίας.

Η Άνδρος ζητά να προστατευθεί ισότιμα με τα λοιπά νησιά των Κυκλάδων. Η προστασία του κυκλαδικού τοπίου δεν μπορεί να είναι επιλεκτική. Η εξαίρεση της Άνδρου πρέπει να είναι σαφής, πλήρης και αποτελεσματική.

Για τους λόγους αυτούς.

19. ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Το Δημοτικό Συμβούλιο Άνδρου, για τους ανωτέρω λόγους, αποφασίζει και ζητεί:

1. Εγκρίνει το παρόν ψήφισμα ως επίσημη θέση του Δήμου Άνδρου στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης επί της αναθεώρησης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και της συνοδευούσας Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.
2. Αποφασίζει την υποβολή του παρόντος ψηφίσματος στη δημόσια διαβούλευση, συνοδευόμενου από εκτενή έκθεση τεκμηρίωσης, καθώς και από κάθε πρόσφορο επιστημονικό, τεχνικό, νομικό και περιβαλλοντικό στοιχείο που στηρίζει τη θέση του Δήμου Άνδρου.
3. Την υπαγωγή της νήσου Άνδρου σε ιδιαίτερο καθεστώς χωροταξικής προστασίας, λόγω της μοναδικής υδρολογικής, οικολογικής, γεωμορφολογικής, τοπιακής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας της.
4. Την άμεση τροποποίηση του κριτηρίου καθολικής απαγόρευσης νέων αιολικών έργων στα νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με όριο έκτασης 300 τ.χλμ., ώστε να συμπεριληφθεί το σύνολο των νησιών των Κυκλάδων στο προστατευτικό καθεστώς
5. Επικουρικά, εφόσον δεν υιοθετηθεί η τροποποίηση του ορίου των 300 τ.χλμ., την πρόβλεψη ειδικής ρύθμισης εξαίρεσης της Άνδρου, λόγω των ιδιαίτερων υδρολογικών, οικολογικών, γεωμορφολογικών, τοπιακών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών της.
6. Την εξαίρεση της Άνδρου από τις Περιοχές Επιτάχυνσης ΑΠΕ, τις Περιοχές Προτεραιότητας και τις γενικές ζώνες υποδοχής και χωροθέτησης νέων έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που συνεπάγονται νέα χωρική, περιβαλλοντική, υδρολογική, τοπιακή ή κοινωνική επιβάρυνση.
7. Τη ρητή εξαίρεση της Άνδρου από τη χωροθέτηση νέων αιολικών εγκαταστάσεων και ανεμογεννητριών, ανεξαρτήτως μεγέθους, ισχύος ή τεχνικών χαρακτηριστικών.
8. Τον αποκλεισμό των περιοχών Natura 2000, των Ζωνών Ειδικής Προστασίας, των Ειδικών Ζωνών Διατήρησης, των μεταναστευτικών διαδρόμων πτηνών, των κρίσιμων ενδιαιτημάτων και των λοιπών ευαίσθητων περιοχών βιοποικιλότητας από κάθε καθεστώς ταχείας ή προνομιακής αδειοδότησης ΑΠΕ.
9. Τη μη χωροθέτηση νέων αιολικών σταθμών σε κορυφογραμμές, ορεινούς όγκους, λεκάνες απορροής, περιοχές τροφοδοσίας πηγών και υδροφορέων, περιοχές που επηρεάζουν άμεσα μικρούς νησιωτικούς υγροτόπους,

παράκτια οικοσυστήματα, ιστορικά μονοπάτια, παραδοσιακές αναβαθμίδες, ξερολιθιές και περιοχές υψηλής ορνιθολογικής αξίας.

10. Την εξαίρεση της Άνδρου από την υποδοχή φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων μεγάλης κλίμακας, όταν αυτές συνεπάγονται σφράγιση εδάφους, αλλοίωση αγροτικών εκτάσεων, μεταβολή υδρολογικών χαρακτηριστικών, απώλεια παραγωγικής γης ή υποβάθμιση του τοπίου.
11. Την ιδιαίτερα αυστηρή αξιολόγηση οποιασδήποτε πρότασης υδροηλεκτρικού έργου, δεδομένης της εξαιρετικής σημασίας των ρεμάτων, των πηγών και της οικολογικής παροχής των υδατορεμάτων της Άνδρου.
12. Την υποχρεωτική προηγούμενη εκτίμηση φέρουσας ικανότητας και σωρευτικών επιπτώσεων για το σύνολο της Άνδρου πριν από οποιαδήποτε νέα χωροθέτηση έργου ΑΠΕ ή συνοδής υποδομής.
13. Την πλήρη συνεκτίμηση των σωρευτικών επιπτώσεων από υφιστάμενα, αδειοδοτημένα, εκκρεμή, ώριμα, τροποποιούμενα ή μελλοντικά έργα ΑΠΕ, καθώς και από τα συνοδά τους έργα.
14. Τη μη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων που θα εξαιρούν πλήρως από το νέο χωροταξικό καθεστώς έργα που έχουν μεν περιβαλλοντική αδειοδότηση, έγκριση τυπικής πληρότητας ή αίτημα για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, αλλά δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί και εξακολουθούν να απαιτούν ουσιώδεις εγκρίσεις, τροποποιήσεις, νέα περιβαλλοντική αξιολόγηση ή αδειοδότηση συνοδών έργων.
15. Την άμεση ανάκληση, επανεξέταση και οριστική ακύρωση όλων των υφιστάμενων, εκκρεμών ή ώριμων αδειών αιολικών σταθμών και λοιπών έργων ΑΠΕ στην Άνδρο, εφόσον δεν έχουν υλοποιηθεί.
16. Την πλήρη συνεκτίμηση της Οδηγίας-Πλαίσιο για τα Ύδατα και της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να απορρίπτεται κάθε έργο που ενδέχεται να προκαλέσει υποβάθμιση υδάτινου σώματος ή να εμποδίσει την επίτευξη ή διατήρηση καλής κατάστασης των υδάτων.
17. Τη ρητή προστασία των δεκατριών μικρών νησιωτικών υγροτόπων της Άνδρου, των ζωνών προστασίας τους, των λεκανών απορροής τους και των ρεμάτων που τους τροφοδοτούν.
18. Τη ρητή προστασία των παράκτιων οικοσυστημάτων, των εκβολών ρεμάτων, των λιβαδιών Ποσειδωνίας και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων που συνδέονται λειτουργικά με τη χερσαία περιβαλλοντική ισορροπία της Άνδρου.
19. Την απαγόρευση νέων δρόμων πρόσβασης, εκτεταμένων εκσκαφών, ισοπεδώσεων κορυφογραμμών, βαριών θεμελιώσεων, δικτύων μεταφοράς και πυλώνων σε περιβαλλοντικά, υδρολογικά, γεωμορφολογικά και τοπικά ευαίσθητες περιοχές.
20. Τη ρητή και οριζόντια προστασία του επίσημου δικτύου μονοπατιών της Άνδρου, των παραδοσιακών αναβαθμιδών, των πεζουλιών, των ξερολιθιών και του ευρύτερου πολιτιστικού τοπίου από έργα ΑΠΕ και συνοδές υποδομές που προκαλούν αλλοίωση ή υποβάθμιση.
21. Τη θεσμοθέτηση ειδικού τοπικού χωροταξικού σχεδιασμού για την Άνδρο, με ευθύνη και ουσιαστική συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ώστε οι ενεργειακές επιλογές να συνδέονται αποκλειστικά με τις πραγματικές ανάγκες του νησιού και όχι με επενδυτικά σχέδια μεγάλης κλίμακας που εξάγουν ενέργεια και αφήνουν την περιβαλλοντική επιβάρυνση στην τοπική κοινωνία.
22. Την ολοκλήρωση και θεσμοθέτηση των απαιτούμενων Προεδρικών Διαταγμάτων, Σχεδίων Διαχείρισης και ειδικών μέτρων προστασίας για τις περιοχές Natura 2000 της Άνδρου πριν από οποιαδήποτε νέα χωροταξική ή αδειοδοτική κρίση που αφορά έργα ΑΠΕ στο νησί.
23. Την προσαρμογή του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ ώστε η Άνδρος να μην αντιμετωπίζεται ως απλή ενεργειακή ζώνη, αλλά ως νησιωτικό οικοσύστημα περιορισμένης φέρουσας ικανότητας και αυξημένης ανάγκης προστασίας.
24. Τη δυνατότητα ανάπτυξης μόνο ήπιων, αποκεντρωμένων, μικρής κλίμακας και τοπικά προσαρμοσμένων λύσεων ενεργειακής εξοικονόμησης και παραγωγής, με σκοπό την κάλυψη πραγματικών τοπικών αναγκών, χωρίς βλάβη στο φυσικό, υδρολογικό, τοπιακό και πολιτιστικό περιβάλλον.

25. Τη ρητή αναγνώριση ότι η Άνδρος υφίσταται ανατιολόγητα συνδυασμένη και δυσμενή κανονιστική έκθεση λόγω της παράλληλης εφαρμογής του κριτηρίου των 300 τ.χλμ. και της τουριστικής κατάταξης των Δημοτικών Ενοτήτων της στις κατηγορίες Γ και Δ.
26. Την πρόβλεψη ότι το Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Άνδρου θα μπορεί, με βάση τη φέρουσα ικανότητα και τις πραγματικές ενεργειακές ανάγκες του νησιού, την προστασία Natura, τα ύδατα, το τοπίο και τις σωρευτικές επιπτώσεις, να αποκλείει ουσιαστικά και όχι μόνο τυπικά νέες αιολικές εγκαταστάσεις και συνοδές υποδομές.
27. Την κατάργηση ή την μη εφαρμογή στην Άνδρο της εξαίρεσης που επιτρέπει αιολικά έργα σε Ζώνες Ειδικής Προστασίας λόγω υψηλού αιολικού δυναμικού, ιδίως άνω των 7,5 m/sec.
28. Την υποχρεωτική εκπόνηση ειδικής τρισδιάστατης τοπιακής και οπτικής αξιολόγησης για κάθε έργο ΑΠΕ και συνοδό έργο στην Άνδρο, με σημεία παρατήρησης όχι μόνο τους οικισμούς, αλλά και το επίσημο δίκτυο μονοπατιών, τις αναβαθμίδες, τις κορυφογραμμές, τις τουριστικές διαδρομές και τα τοπία ιδιαίτερης αξίας.
29. Την απαγόρευση νέας βαριάς οδοποιίας πρόσβασης σε κορυφογραμμές, ορεινούς όγκους, περιοχές Natura, λεκάνες απορροής, περιοχές τροφοδοσίας πηγών, περιοχές μονοπατιών και τοπία ιδιαίτερης πολιτιστικής αξίας.
30. Τη μη ένταξη γραμμών διασύνδεσης, πυλώνων, υποσταθμών και λοιπών συνοδών υποδομών ΑΠΕ σε καθεστώς ταχείας ή προνομιακής αδειοδότησης, όταν αυτές διέρχονται από ευαίσθητες οικολογικές, υδρολογικές ή τοπιακές περιοχές της Άνδρου.
31. Τη ρητή σύνδεση κάθε επιτρεπτής ενεργειακής λύσης με την κάλυψη πραγματικών τοπικών αναγκών και όχι με την παραγωγή και εξαγωγή ενέργειας προς το ηπειρωτικό σύστημα.
32. Τη ρητή πρόβλεψη ότι καμία μεταβατική διάταξη δεν μπορεί να εμποδίζει την επανεξέταση μη υλοποιημένων ή τροποποιούμενων έργων υπό το φως των νέων δεδομένων φέρουσας ικανότητας, σωρευτικών επιπτώσεων, Natura, υδάτων, τοπίου και κοινωνικής αποδοχής.

20. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Το παρόν ψήφισμα να αποσταλεί:

- στο Γραφείο Πρωθυπουργού,
- στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων,
- στο Υπουργείο Πολιτισμού
- στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
- στο Υπουργείο Εσωτερικών,
- στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,
- στη Γενική Γραμματεία Βιοποικιλότητας,
- στη Γενική Γραμματεία Ενέργειας,
- προς ΡΑΑΕΥ,
- προς ΔΕΔΔΗΕ,
- προς ΑΔΜΗΕ,
- στην αρμόδια υπηρεσία της δημόσιας διαβούλευσης,
- στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος,
- στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, Γραφείο Περιφερειάρχη,
- στην ΚΕΔΕ,
- στην ΠΕΔ Νοτίου Αιγαίου,
- στους Βουλευτές Κυκλάδων,
- στους Δήμους των Κυκλάδων,
- στον ΟΦΥΠΕΚΑ,
- στους συλλόγους και φορείς της Άνδρου,
- και στα μέσα ενημέρωσης.»

Ακολούθησε διαλογική συζήτηση η οποία αποτυπώνεται στα απομαγνητοφωνημένα πρακτικά της συνεδρίασης κατά την οποία υπήρξαν τοποθετήσεις από τον επικεφαλής της αντιπολίτευσης και τους δημοτικούς συμβούλους και η κ. Αγγελική Καλλία – Αντωνίου, Διδάκτωρ Νομικής - Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω παρείχε διευκρινήσεις επί ερωτημάτων και προβληματισμών που διατυπώθηκαν από τους δημοτικούς συμβούλους και τους παριστάμενους στη συνεδρίαση δημότες.

Στη συνέχεια η Πρόεδρος του ΔΣ, κάλεσε το συμβούλιο να αποφασίσει σχετικά.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αφού έλαβε υπόψη του,

- Τις διατάξεις του άρθρου 65 του Ν.3852/2010 όπως ισχύουν
 - Το ανωτέρω σχέδιο ψηφίσματος, όπως διαμορφώθηκε
 - Τις τοποθετήσεις των δημοτικών συμβούλων και εγγεγραμμένων ομιλητών
- κι έπειτα από διαλογική συζήτηση

Το Δημοτικό Συμβούλιο Άνδρου, για τους ανωτέρω λόγους, αποφασίζει ομόφωνα και ζητεί:

1. Εγκρίνει το παρόν ψήφισμα ως επίσημη θέση του Δήμου Άνδρου στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης επί της αναθεώρησης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και της συνοδεύουσας Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.
2. Αποφασίζει την υποβολή του παρόντος ψηφίσματος στη δημόσια διαβούλευση, συνοδευόμενου από εκτενή έκθεση τεκμηρίωσης, καθώς και από κάθε πρόσφορο επιστημονικό, τεχνικό, νομικό και περιβαλλοντικό στοιχείο που στηρίζει τη θέση του Δήμου Άνδρου.
3. Την υπαγωγή της νήσου Άνδρου σε ιδιαίτερο καθεστώς χωροταξικής προστασίας, λόγω της μοναδικής υδρολογικής, οικολογικής, γεωμορφολογικής, τοπιακής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας της.
4. Την άμεση τροποποίηση του κριτηρίου καθολικής απαγόρευσης νέων αιολικών έργων στα νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με όριο έκτασης 300 τ.χλμ., ώστε να συμπεριληφθεί το σύνολο των νησιών των Κυκλάδων στο προστατευτικό καθεστώς
5. Επικουρικά, εφόσον δεν υιοθετηθεί η τροποποίηση του ορίου των 300 τ.χλμ., την πρόβλεψη ειδικής ρύθμισης εξαίρεσης της Άνδρου, λόγω των ιδιαίτερων υδρολογικών, οικολογικών, γεωμορφολογικών, τοπιακών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών της.
6. Την εξαίρεση της Άνδρου από τις Περιοχές Επιτάχυνσης ΑΠΕ, τις Περιοχές Προτεραιότητας και τις γενικές ζώνες υποδοχής και χωροθέτησης νέων έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που συνεπάγονται νέα χωρική, περιβαλλοντική, υδρολογική, τοπιακή ή κοινωνική επιβάρυνση.
7. Τη ρητή εξαίρεση της Άνδρου από τη χωροθέτηση νέων αιολικών εγκαταστάσεων και ανεμογεννητριών, ανεξαρτήτως μεγέθους, ισχύος ή τεχνικών χαρακτηριστικών.
8. Τον αποκλεισμό των περιοχών Natura 2000, των Ζωνών Ειδικής Προστασίας, των Ειδικών Ζωνών Διατήρησης, των μεταναστευτικών διαδρόμων πτηνών, των κρίσιμων ενδιαιτημάτων και των λοιπών ευαίσθητων περιοχών βιοποικιλότητας από κάθε καθεστώς ταχείας ή προνομιακής αδειοδότησης ΑΠΕ.
9. Τη μη χωροθέτηση νέων αιολικών σταθμών σε κορυφογραμμές, ορεινούς όγκους, λεκάνες απορροής, περιοχές τροφοδοσίας πηγών και υδροφορέων, περιοχές που επηρεάζουν άμεσα μικρούς νησιωτικούς υγροτόπους, παράκτια οικοσυστήματα, ιστορικά μονοπάτια, παραδοσιακές αναβαθμίδες, ξερολιθιές και περιοχές υψηλής ορνιθολογικής αξίας.

10. Την εξαίρεση της Άνδρου από την υποδοχή φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων μεγάλης κλίμακας, όταν αυτές συνεπάγονται σφράγιση εδάφους, αλλοίωση αγροτικών εκτάσεων, μεταβολή υδρολογικών χαρακτηριστικών, απώλεια παραγωγικής γης ή υποβάθμιση του τοπίου.
11. Την ιδιαίτερα αυστηρή αξιολόγηση οποιασδήποτε πρότασης υδροηλεκτρικού έργου, δεδομένης της εξαιρετικής σημασίας των ρεμάτων, των πηγών και της οικολογικής παροχής των υδατορεμάτων της Άνδρου.
12. Την υποχρεωτική προηγούμενη εκτίμηση φέρουσας ικανότητας και σωρευτικών επιπτώσεων για το σύνολο της Άνδρου πριν από οποιαδήποτε νέα χωροθέτηση έργου ΑΠΕ ή συνοδής υποδομής.
13. Την πλήρη συνεκτίμηση των σωρευτικών επιπτώσεων από υφιστάμενα, αδειοδοτημένα, εκκρεμή, ώριμα, τροποποιούμενα ή μελλοντικά έργα ΑΠΕ, καθώς και από τα συνοδά τους έργα.
14. Τη μη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων που θα εξαιρούν πλήρως από το νέο χωροταξικό καθεστώς έργα που έχουν μεν περιβαλλοντική αδειοδότηση, έγκριση τυπικής πληρότητας ή αίτημα για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, αλλά δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί και εξακολουθούν να απαιτούν ουσιαστικές εγκρίσεις, τροποποιήσεις, νέα περιβαλλοντική αξιολόγηση ή αδειοδότηση συνοδών έργων.
15. Την άμεση ανάκληση, επανεξέταση και οριστική ακύρωση όλων των υφιστάμενων, εκκρεμών ή ώριμων αδειών αιολικών σταθμών και λοιπών έργων ΑΠΕ στην Άνδρο, εφόσον δεν έχουν υλοποιηθεί.
16. Την πλήρη συνεκτίμηση της Οδηγίας-Πλαίσιο για τα Ύδατα και της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να απορρίπτεται κάθε έργο που ενδέχεται να προκαλέσει υποβάθμιση υδάτινου σώματος ή να εμποδίσει την επίτευξη ή διατήρηση καλής κατάστασης των υδάτων.
17. Τη ρητή προστασία των δεκατριών μικρών νησιωτικών υγροτόπων της Άνδρου, των ζωνών προστασίας τους, των λεκανών απορροής τους και των ρεμάτων που τους τροφοδοτούν.
18. Τη ρητή προστασία των παράκτιων οικοσυστημάτων, των εκβολών ρεμάτων, των λιβαδιών Ποσειδωνίας και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων που συνδέονται λειτουργικά με τη χερσαία περιβαλλοντική ισορροπία της Άνδρου.
19. Την απαγόρευση νέων δρόμων πρόσβασης, εκτεταμένων εκσκαφών, ισοπεδώσεων κορυφογραμμών, βαριών θεμελιώσεων, δικτύων μεταφοράς και πυλώνων σε περιβαλλοντικά, υδρολογικά, γεωμορφολογικά και τοπιακά ευαίσθητες περιοχές.
20. Τη ρητή και οριζόντια προστασία του επίσημου δικτύου μονοπατιών της Άνδρου, των παραδοσιακών αναβαθμίδων, των πεζουλίων, των ξερολιθιών και του ευρύτερου πολιτιστικού τοπίου από έργα ΑΠΕ και συνοδές υποδομές που προκαλούν αλλοίωση ή υποβάθμιση.
21. Τη θεσμοθέτηση ειδικού τοπικού χωροταξικού σχεδιασμού για την Άνδρο, με ευθύνη και ουσιαστική συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ώστε οι ενεργειακές επιλογές να συνδέονται αποκλειστικά με τις πραγματικές ανάγκες του νησιού και όχι με επενδυτικά σχέδια μεγάλης κλίμακας που εξάγουν ενέργεια και αφήνουν την περιβαλλοντική επιβάρυνση στην τοπική κοινωνία.
22. Την ολοκλήρωση και θεσμοθέτηση των απαιτούμενων Προεδρικών Διαταγμάτων, Σχεδίων Διαχείρισης και ειδικών μέτρων προστασίας για τις περιοχές Natura 2000 της Άνδρου πριν από οποιαδήποτε νέα χωροταξική ή αδειοδοτική κρίση που αφορά έργα ΑΠΕ στο νησί.

23. Την προσαρμογή του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ ώστε η Άνδρος να μην αντιμετωπίζεται ως απλή ενεργειακή ζώνη, αλλά ως νησιωτικό οικοσύστημα περιορισμένης φέρουσας ικανότητας και αυξημένης ανάγκης προστασίας.
24. Τη δυνατότητα ανάπτυξης μόνο ήπιων, αποκεντρωμένων, μικρής κλίμακας και τοπικά προσαρμοσμένων λύσεων ενεργειακής εξοικονόμησης και παραγωγής, με σκοπό την κάλυψη πραγματικών τοπικών αναγκών, χωρίς βλάβη στο φυσικό, υδρολογικό, τοπιακό και πολιτιστικό περιβάλλον.
25. Τη ρητή αναγνώριση ότι η Άνδρος υφίσταται ανατιολόγητα συνδυασμένη και δυσμενή κανονιστική έκθεση λόγω της παράλληλης εφαρμογής του κριτηρίου των 300 τ.χλμ. και της τουριστικής κατάταξης των Δημοτικών Ενοτήτων της στις κατηγορίες Γ και Δ.
26. Την πρόβλεψη ότι το Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Άνδρου θα μπορεί, με βάση τη φέρουσα ικανότητα και τις πραγματικές ενεργειακές ανάγκες του νησιού, την προστασία Natura, τα ύδατα, το τοπίο και τις σωρευτικές επιπτώσεις, να αποκλείει ουσιαστικά και όχι μόνο τυπικά νέες αιολικές εγκαταστάσεις και συνοδές υποδομές.
27. Την κατάργηση ή την μη εφαρμογή στην Άνδρο της εξαίρεσης που επιτρέπει αιολικά έργα σε Ζώνες Ειδικής Προστασίας λόγω υψηλού αιολικού δυναμικού, ιδίως άνω των 7,5 m/sec.
28. Την υποχρεωτική εκπόνηση ειδικής τρισδιάστατης τοπιακής και οπτικής αξιολόγησης για κάθε έργο ΑΠΕ και συνοδό έργο στην Άνδρο, με σημεία παρατήρησης όχι μόνο τους οικισμούς, αλλά και το επίσημο δίκτυο μονοπατιών, τις αναβαθμίδες, τις κορυφογραμμές, τις τουριστικές διαδρομές και τα τοπία ιδιαίτερης αξίας.
29. Την απαγόρευση νέας βαριάς οδοποιίας πρόσβασης σε κορυφογραμμές, ορεινούς όγκους, περιοχές Natura, λεκάνες απορροής, περιοχές τροφοδοσίας πηγών, περιοχές μονοπατιών και τοπία ιδιαίτερης πολιτιστικής αξίας.
30. Τη μη ένταξη γραμμών διασύνδεσης, πυλώνων, υποσταθμών και λοιπών συνοδών υποδομών ΑΠΕ σε καθεστώς ταχείας ή προνομιακής αδειοδότησης, όταν αυτές διέρχονται από ευαίσθητες οικολογικές, υδρολογικές ή τοπιακές περιοχές της Άνδρου.
31. Τη ρητή σύνδεση κάθε επιτρεπτής ενεργειακής λύσης με την κάλυψη πραγματικών τοπικών αναγκών και όχι με την παραγωγή και εξαγωγή ενέργειας προς το ηπειρωτικό σύστημα.
32. Τη ρητή πρόβλεψη ότι καμία μεταβατική διάταξη δεν μπορεί να εμποδίζει την επανεξέταση μη υλοποιημένων ή τροποποιούμενων έργων υπό το φως των νέων δεδομένων φέρουσας ικανότητας, σωρευτικών επιπτώσεων, Natura, υδάτων, τοπίου και κοινωνικής αποδοχής.

20. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Το παρόν ψήφισμα να αποσταλεί:

- στο Γραφείο Πρωθυπουργού,
- στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων,
- στο Υπουργείο Πολιτισμού
- στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
- στο Υπουργείο Εσωτερικών,
- στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,
- στη Γενική Γραμματεία Βιοποικιλότητας,

- στη Γενική Γραμματεία Ενέργειας,
- προς ΡΑΑΕΥ,
- προς ΔΕΔΔΗΕ,
- προς ΑΔΜΗΕ,
- στην αρμόδια υπηρεσία της δημόσιας διαβούλευσης,
- στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος,
- στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, Γραφείο Περιφερειάρχη,
- στην ΚΕΔΕ,
- στην ΠΕΔ Νοτίου Αιγαίου,
- στους Βουλευτές Κυκλάδων,
- στους Δήμους των Κυκλάδων,
- στον ΟΦΥΠΕΚΑ,
- στους συλλόγους και φορείς της Άνδρου,
- και στα μέσα ενημέρωσης.

Η παρούσα απόφαση έλαβε αύξοντα αριθμό 87/2026.

Αφού εξαντλήθηκαν τα θέματα της ημερήσιας διάταξης λύθηκε η συνεδρίαση

Σε πίστωση των ανωτέρω συντάχθηκε το παρόν πρακτικό και υπογράφεται ως εξής:

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

(υπογραφή)

Τσατσομοίρου Αθηνά

ΤΑ ΜΕΛΗ

(υπογραφές)

Βόσσος Ανδρέας
 Βολίκα Άννα
 Στεφάνου Λασκαρώ
 Λοτσάρης Δημήτριος
 Μακρή Αθηνά
 Στεφάνου Νικόλαος
 Θωμάς Κυριάκος
 Θεοδωράκης Διαμαντής
 Τσαούσης Σπυρίδωνας
 Τηνιακός Δημήτριος
 Πολέμης Δημήτριος
 Αυγουστίνος Αλέξανδρος
 Μουστάκας Νικόλαος
 Μπατής Βασίλειος
 Βιδάλης Νικόλαος

Ακριβές Απόσπασμα
 Η Πρόεδρος του Δ.Σ.

Τσατσομοίρου Αθηνά